Республикамиз пахтакорларининг КАТТА ҒАЛАБАСИ

БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

6-ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 229 (1491)
20 НОЯБРЬ ЖУМА 1959 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ ПАХТА ЕТИШТИРИШНИ КЎПАЙТИРИШ, ЕНГИЛ САНОАТНИ АНА ШУ ҚИММАТЛИ ХОМАШЁ БИЛАН ТАЪМИНЛАШ ИШИГА ҚЎШГАН КАТТА ҲИССАЛАРИГА ЮКСАК БАҲО БЕРАДИЛАР ВА ЎЗБЕКИСТОН ССРНИНГ КОЛХОЗЧИЛАРИНИ, СОВХОЗ ВА РТС ИШЧИЛАРИНИ, ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ВА СУВ ХЎЖАЛИГИ МУТАХАССИСЛАРИНИ, ПАРТИЯ, СОВЕТ, КАСАБА СОЮЗ, КОМСОМОЛ ХОДИМЛАРИНИ, БАРЧА МЕҲНАТКАШЛАРИНИ ЭРИШИЛГАН МУВАФФАҚИЯТЛАР БИЛАН САМИМИЙ ТАБРИКЛАЙДИЛАР ВА ПАХТА ҲАМДА БОШҚА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МАҲСУЛОТЛАРИ ЕТИШТИРИШНИ ЯНАДА КЎПАЙТИРИШДА, МАМЛАКАТИМИЗДА КОММУНИСТИК ЖАМИЯТ ҚУРИШ УЧУН КУРАШДА УЛАРНИНГ ЯНГИДАН-ЯНГИ ҒАЛАБАЛАРГА ЭРИШУВЛАРИНИ ТИЛАЙДИЛАР.

Ўзбекистон Коммунистик Партияси Марказий Комитетига ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советига

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети зўр мамнуният билан таъкидлайдиларки, Совет Ўзбекистонининг колхозчилари, совхоз ва РТС ишчилари, қишлоқ хўжалик мутахассислари, барча меҳнаткашлари КПСС XXI съездининг тарихий қарорларини амалга ошира бориб, қишлоқ хўжалигини ривожлантиришда етти йилликнинг биринчи йилидаёқ жуда катта муваффақиятларга эришдилар ва пахта етиштириш соҳасида ўз зиммаларига олган мажбуриятларини шараф билан бажардилар. Республика колхоз ва совхозлари давлатга 3 миллион 50 минг тонна пахта, шу жумладан, пландан ташқари 80 минг тонна пахта сотдилар. Пахтанинг қарийб 90 проценти юқори сифатда — биринчи сортларга қабул қилинди. Бу йил ўтган йилнинг шу вақтидагига қараганда 450 минг тонна кўп ва бутун ўтган йилдагидан 104 минг тонна кўп пахта териб олинди.

Республика колхоз ва совхозлари ана шу жуда катта ғалабага Ўзбекистондаги донғи кетган пахтакорларнинг юксак маҳорати туфайли эришдилар.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети мамнуният билан таъкидлайдиларки, пахта етиштиришда прогрессив усулларни кенг қўлланиш натижасида 1959 йилда 700 минг гектардан кўп ерга чигит сеялкалар билан квадрат-уялаб экилди, 1 миллион 100 минг гектар ердаги ғўза икки томонлама парвариш қилинди, шу жумладан 560 минг гектардан кўп ердаги ғўза кетмонсиз ишланди. Комплекс механизациялашган бригадаларни ташкил этиш каби янги ҳаракат кенг ёйилди. Бу йил республикада 5 мингга яқин шундай бригада ишлади ва улар 400 минг гектар ердаги ғўзани парвариш қилдилар. Бу пахтани машинада териш планининг ошириб бажарилишига асос бўлди. Колхоз ва совхозларда машинада 330 минг тонна пахта терилди, «Малик» совхозида эса машинада пахта ҳосилининг 75 проценти териб олинди. Кўп механик-ҳайдовчилар мавсумда 150 200 тонна ва ундан ҳам ошириб пахта тердилар, республиканинг донгдор механизаторларидан ўрток Умурзоқов машинада 251 тонна, ўрток Охунова 210 тонна пахта терди.

Республика колхоз ва совхозлари давлатга дон, гўшт, сут, тухум, жун, қоракўл тери, пилла, луб экинлари пояси, сабзавот, картошка сотиш планини ҳам муддатидан илгари бажардилар.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети Совет Ўзбекистони меҳнаткашларининг пахта етиштиришни кўпайтириш енгил саноатни ана шу қимматли хомашё билан таъминлаш ишига қўшган катта ҳиссаларига юксак баҳо берадилар ва Ўзбекистон ССРнинг колхозчиларини, совхоз ва РТС ишчиларини, қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалиги мутахассисларини, партия, совет, касаба союз комсомол ходимларини, барча меҳнаткашларини эришилган муваффақиятлар билан самимий табриклайдилар ва пахта ҳамда бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни янада кўпайтиришда, мамлакатимизда коммунистик жамият қуриш учун курашда уларнинг янгидан-янги ғалабаларга эришувларини тилайдилар.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ.

КПСС Марказий Комитетига, ССР Иттифоқи Министрлар Советига

Ўзбекистоннинг пахтакорлари, барча меҳнаткашлари Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советига КПСС тарихий XXI съездининг қарорларини амалга ошира бориб, 1959 йилда пахта етиштиришни кўпайтириш юзасидан олган мажбуриятларини муваффақиятли бажарганликларини хурсандлик билан маълум қиладилар. Республиканинг колхоз ва совхозлари мўл ҳосил етиштирдилар ва ҳозирданоқ 3 миллион 50 минг тонна, шу жумладан пландан ташқари 80 минг тонна пахта териб давлатга сотдилар. 1959 йил ҳосилидан давлатга ўтган йилнинг шу вақтидагига қараганда 450 минг тонна кўпроқ ва бутун ўтган йилдагига нисбатан 104 минг тонна кўпроқ пахта сотилди. Пахтанинг қарийб 90 проценти биринчи сортларга қабул қилинди.

Бу йил Ўзбекистон пахтачилигининг бутун тарихида энг кам меҳнат ва маблағ сарф қилиниб, пахта етиштиришда энг юксак даражага эришилди. Республикадаги барча областлар, деярлик ҳамма районлар, колхоз ва совхозлар пахта юзасидан план ва мажбуриятларини бажармоқдалар ва давлатга яна қўшимча равишда камида 50 минг тонна пахта сотадилар.

Янги прогрессив агротехникани ва комплекс механизациялашнинг дадил ва кенг жорий қилинганлиги ана шу муваффақиятларнинг энг муҳим негизидир. Бу йил 700 минг гектардан кўпроқ ерга чигит квадрат-уялаб экилди, жами 1 миллион 100 минг гектар ердаги ғўза механизмлар билан икки томонлама парвариш қилинди, шу жумладан, 560 минг гектардан кўпроқ ердаги ғўза кетмонсиз ишланди.

Шу нарсани ғоят хурсандчилик билан қайд қиламизки, республиканинг партия, совет ва қишлоқ хўжалик органлари, пахтакорлари КПСС Марказий Комитети ва шахсан ўрток Н. С. Хрушчевнинг кўрсатмаларига амал қилиб, қолоқлик ва консерватизмга қатъий хотима бериб, ҳосил теримини механизациялаш соҳасида тубдан бурилиш ясалишини таъминладилар. Машинада пахта териш юзасидан олинган мжбурият ошириб бажарилди — пахта териш машиналарида 330 минг тонна пахта терилди.

Пахта етиштиришни кўпайтириш ва пахтачиликда юксак меҳнат унумдорлиги учун курашнинг ташаббускори В. А. Тюпко бу йил янада катта муваффақиятларга эришди. Унинг бошчилигидаги 5 кишилик бригада техникадан моҳирлик билан фойдаланиб, 125 гектар ерда пахтадан мўл ҳосил етиштирди ва бу ҳосилни машинада териб олди. Ҳар бир киши ҳисобига 60 тоннадан пахта етиштирилди ва бир центнер пахта етиштириш учун сарфланган меҳнат 8 киши-соатга баравардир.

(ДАВОМИ УЧИНЧИ БЕТДА).

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети ва ССР Иттифоқи Министрлар Советига

Ўзбекистондаги барча областлар ва Қорақалпоғистон Автоном Республикаси вакилларининг иштироки билан ўтказилган меҳнаткашларнинг юз минг кишилик митинги Ўзбекистоннинг Ватанга 3 миллион 50 минг тонна пахта сотиш юзасидан олинган социалистик мажбуриятни муддатидан илгари бажарганлиги ва қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг бошқа турларини сотиш планлари ва мажбуриятларини бажарилганлиги муносабати билан республика меҳнаткашларига юборган самимий табриклари учун серқуёш Ўзбекистоннинг барча халқлари номидан Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига ва СССР Министрлар Советига чуқур самимий ташаккур изҳор қилинган сўзларни севикли Москвага йўллайди.

Тарихга КПСС нинг тарихий XXI съезди йили, ўрток Н. С. Хрушчевнинг АҚШ га қилган буюк тинчлик миссияси йили, Совет Иттифоқининг космосни забт этишдаги порлоқ ғалабалар йили ва совет халқининг меҳнат соҳасида эришган жуда катта ғалабалари йили бўлиб кирган шу ажойиб йилда Ўзбекистон пахтакорлари ва барча меҳнаткашлари етти йиллик планни муддатидан илгари бажариш йўлидаги курашга муносиб ҳисса қўшдилар. Буни ҳис этиш ғоят ёқимли ва қувончлидир.

Республикадаги саноат корхоналари, транспорт ва алоқа коллективлари 11 ойлик планни муддатидан илгари бажариб, етти йилликнинг биринчи йилида олган социалистик мажбуриятларини ошириб бажариш учун фидокорона курашмоқдалар.

Ўзбекистон меҳнаткашларининг шонли ғалабаси бутун совет халқи эришган меҳнат ғалабаларининг таркибий қисмидир.

Ўзбек халқининг ўз экономикаси ва маданиятини ривожлантириш соҳасида эришган буюк ғалабалари, КПСС XXI съезди томонидан қўйилган вазифаларни бажаришда қўлга киритган муваффақиятлари Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва ленинчи Марказий Комитетининг доно раҳбарлиги ва кундалик ёрдами натижаси эканлигини, бутун совет халқининг бузилмас дўстлиги, ўзаро ёрдами ва қаҳрамонона ғайрати самараси эканлигини ҳозирги шонли кунда жуда равшан ва жуда аниқ кўриб турибмиз.

Республиканинг пахтакорлари, барча меҳнаткашлари пахтачилик соҳасидаги илғор агротехникани ва комплекс механизациялашни жорий қилиш масалаларини ҳал этишда, суғориладиган деҳқончилик маданиятини янада юксалтиришда катта ёрдам кўрсатганликлари учун КПСС Марказий Комитетидан, СССР Министрлар Советидан ва бизнинг дўстимиз, қадрдон ўрток Никита Сергеевич Хрушчевдан ғоят миннатдордирлар.

Пахта етиштириш юзасидан олган мажбуриятларимиз ва қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг бошқа турларини етиштириш планларининг муваффақиятли бажарилганлигини, саноатнинг турли тармоқлари бўйича планларнинг муддатидан илгари бажарилганлигини жуда катта резервлар борлигини исбот этувчи далил деб ҳисоблаймиз. Ана шу резервлардан фойдаланиш ва уларни Ватанга хизмат қилдириш — бизнинг энг асосий вазифамиздир.

КПСС Марказий Комитетининг декабрь Пленуми чақирилажаги тўғрисидаги ахборот республика меҳнаткашлари ўртасида социалистик мусобақани янада кучайтириб юборди. Бу Пленумда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг доклади ҳам тингланади. Республиканинг ишчилари, колхозчилари, зиёлилари КПСС ленинчи Марказий Комитетининг Пленумини меҳнат соҳасида янги ғалабалар билан кутиб олишга астойдил интилмоқдалар.

Саноат ва қишлоқ хўжалиги планларининг муваффақиятли бажарилганлиги — етти йиллик планнинг улуғ вазифаларини амалга ошириш йўлидаги биринчи қадамлардир, холос. Бу планларнинг муваффақиятли бажарилганлиги республика олдига қўйилган вазифа — етти йилликнинг охирига келиб ҳар йили 3,6—3,8 миллион тонна пахта етиштириш вазифаси муддатидан илгари бажарилажагига чуқур ишонч туғдиради.

Ўзбек халқи шу унутилмас кунда Ватан олдидаги ватанпарварлик бурчларини ҳис этиш билан фахрланган ҳолда, бутун совет халқининг ақл-идроки, виждони ва қалби, ғалабаларимизнинг илҳомчиси ва ташкилотчиси жонажон Коммунистик партияга табрик сўзларини яна ва яна бир марта йўллайди. Бепоён Ватанимиздаги барча халқлар каби Ўзбекистон меҳнаткашлари учун Коммунистик партия ва унинг ленинчи Марказий Комитети раҳбарлигида улуғ иш йўлида — партиямиз барча кучларини бағишлаган коммунизм иши йўлида хизмат қилишдан ҳам юксак шараф йўқ. Ўзбек халқи Коммунистик партиянинг сиёсатини ўз сиёсати деб, унинг ишини ўзининг жонжон иши деб, унинг олижаноб мақсадларини ўз мақсад ва орзу — тилаклари деб ҳисоблайди.

Мамлакатимизнинг мустаҳкам ва бузилмас дўстлик воситалари билан жипслашган қардош халқлари улуғ рус халқи бошчилигида, Коммунистик партиянинг синалган раҳбарлигида Ленин йўлидан — коммунизм қурилишининг порлоқ йўлидан зўр ишонч билан олға бормоқдалар. Халқларнинг ленинча дўстлиги — Коммунистик партиянинг ва совет тузумининг жуда катта ғалабасидир.

Биз, Коммунистик партияни, унинг Марказий Комитетини ва Совет ҳукуматини ишонтириб айтамизки, Ўзбекистон меҳнаткашлари хўжалик ва маданий қурилиш вазифаларини амалга ошириш йўлида бундан буён ҳам фидокорона ишлайдилар, мамлакатимиз халқларининг қардошларча дўстлигини кўз қорачиғидай билиб сақлайдилар ва ҳар томонлама мустаҳкамлайдилар, жонажон Коммунистик партия теварагига янада маҳкам жипслашадилар, етти йилликнинг улуғвор планларини муддатидан илгари бажариш учун бутун кучларини сарф қиладилар.

Яшасин қудратли Ватанимиз — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи!

Яшасин мамлакатимиз халқларининг ленинча дўстлиги!

Совет халқини коммунизмнинг кенг авж олдирилган қурилиши йўлидан янгидан-янги ғалабалар сари олға бошлаб бораётган жонажон Коммунистик партияга, шон-шарафлар!

Никита Сергеевич Хрушчев бошчилигидаги партиямизнинг ленинчи Марказий Комитетига шон-шарафлар!

П. Шестаков ишлаган фото...

СОВЕТ МАТБУОТИ ЭНГ КУЧЛИ ВА ЭНГ ЖАНГОВАР МАТБУОТ БЎЛИШИ ЛОЗИМ!

Совет журналистларининг 1959 йил 14 ноябрда Кремлдаги қабул маросимида — Н. С. ХРУШЧЕВ нутқи

Азиз ўртоқлар!

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети совет журналистларининг Бутуниттифоқ Биринчи съездига ёзган ўзининг табригида журналистларимизнинг меҳнатига ҳурмат ва миннатдорчилик изҳор қилди. Аслида менинг нутқимни шу билан тамом қилиш мумкин эди: партия Марказий Комитетининг табригини ҳамма эшитди, ҳамма ўқиди. Модомики, менга сўз берилган экан, демак мен Марказий Комитет номидан сизларни съездингизнинг муваффақиятли иши ва совет журналистлари союзи тузилганлиги билан яна бир марта қутламоқчиман. **(Гулдурос қарсаклар).** Сизларни Журналистлар союзининг правлениеси ва бошқа раҳбар органлари сайланганлиги билан ҳам қутламоқчиман. Агар мен,— съезд тугади, энди ишга тушиш пайти келди, — деб айтсам, гўё сизлар илгари бекор юргансизлар-у, фақат эндигина ишга тушаётган бўлиб чиқасиз. Лекин бундай дейиш ҳақиқат ҳол билан асло ёпишмайди, журналистлар съездга қадар ҳам, съездда ҳам яхши ишлашди.

Ўртоқлар! Ленин тузган Коммунистлар партияси катта йўлни босиб ўтди ва ҳаётда шундай чуқур из қолдирдики, буни ҳатто кўзи кўр киши ҳам кўрмаслиги мумкин эмас деса бўлади. Партиямизнинг, совет халқимизнинг муваффақиятлари ҳаммани, фақат коммунистларнигина эмас, дунёдаги барча прогрессив кишиларни ҳам, айтишим мумкинки, умуман ҳамма кишиларни, яъни ҳаётни шундай бир тарзда қуриб, бу ҳаётда ҳар бир одам чин инсон бўлиб яшашни, ҳар бир одам текинхўрлар учун эмас, балки ўзи учун, жамият учун ишлашни истайдиган барча кишиларни ҳам қувонтирмоқда. Партиямизнинг фаолияти, ишчиларимиз, деҳқонларимиз ва зиёлиларимизнинг қилаётган меҳнати ҳаётни ана шу тарзда қуриш учун курашнинг намунасидир. Халқимиз партия раҳбарлигида шундай муваффақиятларга эришдики, бу муваффақиятлар ер юзидаги ҳамма кишиларни ҳайратда қолдирмоқда ва текинхўрларни титроққа солмоқда. **(Гулдурос қарсаклар).**

Бизнинг социалистик давлатимизда жуда яхши меҳнат тақсимоти вужудга келди. Ҳар бир киши ўз участкасида ўз бурчини муносиб равишда адо этмоқда! Асаларилар эртадан кечгача меҳнат қилиб, мўмли уялар шаклида бир бутун бино қуриб, бу уяларни асал билан тўлдираётганлари каби бизнинг кишиларимиз ҳам қаерда ишламасинлар, агар улар ҳалол меҳнат қилаётган бўлсалар, бу билан ўз бурчларини, жамиятдаги ўз вазифаларини бажармоқдалар. Бунинг натижасида биз совет кишиси яратган, социалистик негизда қурилган ажойиб бинога эга бўлиб турибмиз ва муваффақиятли равишда коммунизм қурмоқдамиз! **(Гулдурос қарсаклар).**

Ўртоқлар! Ҳозир Совет Иттифоқида ва бошқа социалистик мамлакатларда айниқса зўр юксалиш юз бермоқда. Шу қурилишнинг қатнашчилари бўлган ҳатто биз ўзимиз ҳам баъзан ҳайратда қоламиз —теварак-атрофга қарасак, бундай жуда катта имкониятларнинг ҳаммаси қаердан олинаётганлигига, қаердан топилаётганлигига ҳайрон қоласан киши! Рязань меҳнаткашларининг муваффақиятлари менда жуда катта таассурот қолдирганлигини сизларга айтиб бермасдан ўтолмайман. Ўтмишда иқтисодий жиҳатдан заиф бўлиб келган бу область гўшт етиштиришни бир йил ичида ўтган йилдагига нисбатан 3,8 баравар кўпайтирамиз, деб мажбурият олиб, бирданига майдонга чиқди. Бир йил ичида 3,8 баравар кўпайтириш ҳазил гап эмас! Рақамларни шунчаки айтиб қўйиш ва, ўтмишда лўлиларда бўлган одат каби қуруқ ваъда бериб қочиб кетиш мумкин, албатта. **(Залда кулги).** Лекин рязанликлар ҳеч қаёққа қочмоқчи эмаслар. Улар ваъда бердилар ва бу ваъдани муваффақият билан бажармоқдалар. Бу жуда ажойиб, ўртоқлар! **(Гулдурос қарсаклар).**

Рязанликлар ўз зиммаларига олган мажбуриятларини бажараётганликлари учун ҳозирнинг ўзидаёқ хизматларига яраша топган шуҳратларининг лаззатини тотмоқдалар. Фақат Рязандагина шундай бўлаётгани йўқ! Бошқа республикаларни ва областларни олиб кўринг. Мамлакатимизнинг ҳамма жойида одамлар қандайдир одатдан ташқари нарсаларни топмоқдалар ва меҳнатда ўз шижоатларини кўрсатмоқдалар, коммунизм қурилишига ўз ҳиссаларини қўшмоқдалар! **(Гулдурос қарсаклар).**

Ўртоқлар! Халқаро муносабатларда ҳозир бошланган юмшаш афтидан бундан буён ҳам ривожлана боради. Ғарбда баъзи бировлар, Совет Иттифоқи ўз сиёсатини ўзгартирди ва шу сабабли биз билан бемалол гаплашадиган бўлиб қолди, дейишяпти. Бу албатта, нотўғри. Биз, коммунистлар бўлиб туғилганмиз, коммунистлар бўлиб яшамоқдамиз ва биз ўлмаймиз, балки бундан буён ҳам коммунистлар бўлиб олға бора берамиз! **(Гулдурос қарсаклар). «Коммунистларга шон-шарафлар!», «Партиямизга ура!» деган хитоблар).**

Совет Иттифоқи тотув яшаш шиорини фақат энди кўтариб чиқди, деган гапни ҳам айтишяпти. Ўз-ўзидан маълумки, бу ҳам нотўғри гап. Биз шу билан фахрланамизки, бу шиорни худди улуғ Ленин — коммунизм йўлбошчиси кўтариб чиққан! **(Гулдурос қарсаклар).** Тинч-тотув яшаш шиорини баъзи бировлар 42 йилдан бери тан олмай келди. Аммо, ҳозир бу шиорни буржуа сиёсатчилари ҳам тан ола бошладилар. Демак, уларнинг ақли кириб қолибди! Бу шиорни биринчи бўлиб кўтариб чиққан Ленин бизга қандай таълим берган бўлса, биз ҳамиша шунга амал қилиб ишлаб келганлигимиз ва ишлаётганлигимиз билан фахрланамиз! **(Гулдурос қарсаклар).**

Буржуа сиёсатчилари тинч-тотув яшаш идеясини тан олаётганликларининг сабаби нима? Турмуш онгни белгилайди, дейишади. Баъзилар лоф қилиб «урмиш онгни белгилайди» ҳам дейишади. Менингча, униси ҳам, буниси ҳам тўғри. **(Залда шодиёна жонланиш. Қарсаклар).** Демак, бу турмушда баъзи бировларга «урмиш» ёрдам қилибди-да. Хуллас, улар тинч-тотув яшаш зарурлигини тушуна бошладилар. **(Қарсаклар).** Капиталистик мамлакатлар қаёққа ҳам қочиб қутилсинлар! Улар бизни силжитиб қўймоқчи бўлган эдилар. Лекин бизни силжитиб бўладими?! Биз ўз жойимиздан силжишни истамаймиз. Биз ўтроқ кишилармиз. Биз ҳам уларни силжитишни истамаймиз. Бизга бунинг нима кераги бор? У ерда одамлар яшайди-ку! Капиталистик мамлакатларда ҳам меҳнат аҳли тинчлик бўлишини ва яхши турмуш бўлишини истайди, биз ҳам турмушни яхшиламоқ учун ўз кучимизни аямаймиз. Капиталистик мамлакатларнинг халқлари бизнинг душманларимиз эмас, балки дўстларимиздир! Бир қанча мамлакатларда корчалонлик қилаётган уришқоқ империалистик доираларга келганда, бу бошқа гап. Лекин шу нарса маълумки ўртоқлар, бургага аччиқ қилиб, кўрпани куйдирмаслик керак. Империалистлар билан курашмоқ учун капиталистик мамлакатларда яшаб турган меҳнат аҳли билан уруш қилмаслик керак. Биз, марксистлар, босқинчилик урушларга ҳамма вақт қарши бўлиб келганмиз, бунга ҳамиша қаршимиз. Лекин коммунистлар урушлардан қўрққан эмаслар, ҳукмрон синфлар халқларни уруш қилишга мажбур этганларида, коммунистлар таб тортмай жангга туша берганлар ва ишчилар синфининг манфаатларини кўзлаб, меҳнат аҳлининг манфаатларини кўзлаб, бу жангни ҳукмрон синфларга қарши қаратишга ҳаракат қилганлар. **(Гулдурос қарсаклар).**

Хўш, қайсарларнинг фақат ҳозир ақли кириб қолганлигига сабаб нима, улар буни ҳозир тушуниб олганликларининг сабаби нима? Томчи томатома тошни тешади, ҳақиқат эса, тошни ҳам, темирни ҳам ўяди! Бизнинг ленинча ҳақиқатимиз социалистик тузумни тан олмай қаршилик кўрсатиб келаётган ўжарлар тиргакларини ўйиб, бўшаштириб юборди. Империалистик доираларнинг манфаатларини тиш-тирноғи билан ҳимоя қилиб келган марҳум жаноб Даллеснинг ачинарлик хотираси учун шуни айтмоқ керакки, у ҳам ўз умрининг охирги кунларидан баъзи нарсалар тўғрисида бошқача гапирган эди.

Ўртоқлар! Мен сизларга очиғини айтишим керакки, бизнинг совет журналистларининг мақолаларини кўпроқ ўқийсизми, ёки совет журналистлари бўлмаган кишиларнинг мақолаларини кўпроқ ўқийсизми, деган саволга жавоб беришим осон эмас. Менингча, буржуа журналистларининг ёзганларини кўпроқ ўқисам керак. Бунга хафа бўлманглар, сизлар билан бизнинг манфаатимиз учун шундай қиламан. **(Шодиёна жонланиш).** Капиталистик мамлакатларда нималар бўлаётганлигини яхши билиб туришимиз керак, Совет Иттифоқи тўғрисида у ерда нималар айтилаётганлигини ва ёзилаётганлигини билиб туришимиз керак. Ҳозирги вақтда капиталистик дунёни нима ташвишга солаяпти? У ерда ҳозир ҳеч ким, бизнинг етти йиллик планимиз бажарилмай қолишлиги тўғрисида гапирмайди. Йўқ, ҳозир капиталистлар ҳам бу план бажарилади, деб эътироф қилмоқдалар. Уларни худди шу нарса ташвишга солмоқда. Аммо, биз етти йиллик план тўла бажарилибгина қолмасдан, шу билан бирга, оширилиб бажарилишига ҳам аминмиз. **(Гулдурос қарсаклар).**

Бизнинг ишчиларимиз, колхозчиларимиз, олимларимиз, инженерларимиз, техникларимиз бутун дунёга довруғи кетган ўзларининг ютуқлари билан капиталистик мамлакатлардаги ҳукмрон доираларни бизнинг ютуқларимизни ҳам, тинч-тотув яшаш зарурлигини ҳам тан олишга мажбур этдилар. Капиталистик давлатлар билан бир қаторда социалистик давлатлар ҳам мавжуд эканлигини ва тез ривожланаётганлигини энди ҳамма кўриб турибди. Бу — кўз юмиб ўтиб бўлмайдиган реал фактдир. Ленин бундай деган эди: Ўн-йигирма йил ўтганидан кейин, биз сира енгилмайдиган бўлиб қоламиз. Биз 42 йил яшадик, яъни икки йигирма йил яшадик, Ленин башорат қилиб айтган сўзларнинг тўғрилигини тўла исбот қилдик!

Ўртоқлар! Биз ўзимизнинг улуғ Ленинимиз билан, ленинизм билан, совет халқининг меҳнати натижасида эришилган муваффақиятларимиз билан фахрланамиз. Ҳозирги вақтда социализм кучлари ер юзида ҳар қачонгидан кўра мустаҳкам ва жуда бақувват бўлиб қарор топди. Совет Иттифоқи ёппасига ва батамом қуролсизланиш планини таклиф қилди. Биз қуролсизланишни ҳалол бошлашга тайёрмиз. Лекин империалистлар шуни билиб қўйсинларки, биз буни ҳарбий, иқтисодий ёки сиёсий жиҳатдан заиф бўлганлигимиз учун таклиф қилган эмасмиз. Йўқ, биз ер юзида тинчликни сақлаб қолиш ва мустаҳкамлаш учун ҳамма чораларни кўриш бурчимиз эканлигини англаганлигимиз учун, урушлар ҳамма халқлар бошига офат келтиришини англаганлигимиз учун шундай қилмоқдамиз. Биз халқимиз учун, ҳамма халқлар учун тинчлик бўлишини истаймиз. **(Давомли қарсаклар).**

Иқтисодий имкониятларимиз тўғрисида, Совет давлатининг мудофаа қуввати тўғрисида гапириладиган бўлса, шуни айтмоқ керакки, гарчи Совет Армияси бу йилга келиб сира енгилмайдиган куч тўплаган бўлса ҳам, лекин бу йил бизда энг қисқа ҳарбий парад бўлди. **(Гулдурос қарсаклар).**

Бундан бир неча йил муқаддам сўзлаган нутқимда бизнинг мамлакатимизда қитъалараро баллистик ракета яратилганлигини айтган эдим. Ўшанда капиталистик мамлакатларнинг кўпгина арбоблари, Хрушчев мақтанаётган бўлса керак, дейишган эди. Кейин биз бу ракетани ишлаб чиқара бошлаганимизда, бизда қитъалараро ракеталар поток усулида ишлаб чиқарила бошлаганлигини гапирдим. Улар яна, бўлмаган гап, Хрушчев яна мақтанаяпти, деган гапларни айта бошладилар.

А. И. Микоян. Ўзлари ҳам мақтаниб кўришсин-чи!

Н. С. Хрушчев. Мақтаниш мумкин, лекин мақтанганда шундай мақтаниш керакки, мақтаган нарсангни бутун дунё кўрадиган бўлсин. Биз эса шундай «мақтандикки», уни бутун дунё кўрди: бизнинг ракетамиз Ойга учиб борди ва Ойга қўнди. **(Гулдурос, давомли қарсаклар).**

Демак, буни мақтанчоқлик деб бўлмайди. Бу — реал фактлардир. Ўйлайманки, азиз ўртоқлар, Президиум аъзолари, мен сирни очиб бермаётган бўлсам керак, шу билан бирга менинг нима демоқчи бўлганимни тўғри тушунишларини истайман: биз ҳеч кимни қўрқитишни истамаймиз, лекин биз ҳақиқатни айтаоламиз, — биз ҳозир тўплаб қўйган ракеталар, атом ва водород зарядлари шунча миқдорга етдики, агар бизга ҳужум қилгудай бўлсалар, у вақтда биз эҳтимол тутилган ёвларимизнинг ҳаммасини ер билан яксон қила оламиз. **(Давомли қарсаклар).**

Заводлардан бирига борганимизда, ишчилар, инженерлар, олимлар ракетани қандай ишлаб чиқараётганликлари билан танишдик. Бу ишлаб чиқариш билан танишганингда, кишида бир-бирига зид ҳислар пайдо бўлади: бу ерда энг кўп ўлдирадиган, энг қирғин қурол ишлаб чиқарилмоқда, иккинчи томондан эса, шундай қурол бизнинг ўзимизда борлиги билан фахрланасан, киши. Бу қанақаси, Хрушчев қандай бир-бирига зид гапларни айтаяпти, тинчлик тарафдори бўлиб чиқаётир, халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун Ленин мукофоти олди, аммо, ўзи қирғин воситалари ишлаб чиқараётганлигини кўриб, фахрланаётир, дейишлари мумкин. Фахрланишимнинг сабаби шуки, бу восита — энг тинчликсевар давлатнинг қўлидадир, тинчлик ишини қаттиқ туриб ҳимоя қилаётган Коммунистик партиянинг, халқимизнинг қўлидадир. Бу восита уруш бошлашни истаганларга қарши қаратилган даҳшатли қуролдир. Бинобарин, бу қурол тинчлик учун курашда таянчдир.

Лекин бизнинг сиёсатимиз зўравонлик позициясига таянган сиёсат эмас. Биз бу йил Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг сессиясида ёппасига ва батамом қуролсизланишни таклиф қилдик. Биз ракеталарнинг ҳаммасини ғарқ қилиб юборишга тайёрмиз. Кези келганда шуни айтиб ўтайки, (чет эллардагилар ҳам мен буни яширмаётганлигимни билиб қўйсинлар): биз бориб кўрган завод бир йилда поток билан водород заряд ўрнатилган 250 та ракета ишлаб чиқарган. Агар буни оддий портловчи моддаларга айлантириб ҳисобланса, ракеталар кўп миллион тонналаб портловчи модданинг кучини беради. Агар шу қирғин қурол бирор мамлакат устида портлатиладиган бўлса, шу мамлакатда умуман ҳеч бир нарса қолмаслигини тасаввур қилишингиз мумкин.

Ўз Ватанимизни ҳимоя қилмоқ учун бизнинг қўлимизда мана шундай қудратли қурол бор. Шундай қуролимиз бўлгани ҳолда, биз ер юзида тинчликни таъминлаш манфаатларини кўзлаб, келажак манфаатларини кўзлаб, бизнинг ҳозирги вақтдаги ва келгусидаги авлодларимиздан б ў л г а н ҳамма кишилар осойишта яшай оладиган б ў л с и н л а р, деб, улар биз урушни истамаслик билан бирга, уруш олиб бориш воситаларига ҳам эга бўлишни истамаганлигимизни билиб қўйсинлар, деб шу қуролларнинг ҳаммасини денгизга ғарқ қилиб юборишга тайёрмиз, деб айтмоқдамиз. Бошқа мамлакатлар биздан ўрнак оладиган бўлсалар, биз шу қуролларнинг ҳаммасини дарҳол йўқ қилиб юборишга тайёрмиз. **(Гулдурос қарсаклар).**

Ишларимиз муваффақиятли бормоқда. Экономикамиз ўсмоқда, Совет Иттифоқининг қудрати мустаҳкамланмоқда. Турмушимиз жойида! Турмушимиз чакки эмас, ўртоқлар! **(Залда шодиёна жонланиш, гулдурос қарсаклар).**

Бошқа мамлакатлар билан муносабатларимиз ҳозир йўлга қўйила бошлаганлигидан жуда мамнунмиз. Сизларнинг эсингизда бўлса керак, Буюк Британия Бош министри Макмиллан жаноблари шу йилнинг бошида Совет Иттифоқига келган эди. Ҳукумат бошлиғи сифатида менинг ўзим ва ҳукуматдаги ўртоқларим Макмиллан жаноблари билан жуда фойдали суҳбатлар қилдик, бу суҳбатлар халқаро вазиятнинг ҳозирги яхшиланишида катта роль ўйнади. Макмиллан жаноблари ташқи ишлар министри сифатида, Иден жаноблари эса, бош министр сифатида 1955 йилда ҳукумат бошлиқларининг Женева кенгашида қатнашганида, шу кенгашда Англия давлат арбоблари билан қилган суҳбатларимизни олиб кўрилса, ёки биз 1956 йилда Лондонга сафар қилиб борганимизда, у ерда бўлиб ўтган суҳбатларни олиб кўрилса ва мана шу суҳбатларнинг ҳаммаси Москвада қилинган суҳбатлар билан таққослаб кўрилса, вазият ўзгарганлиги равшан бўлиб қолади. Вазият эса, тинч-тотув яшаш зарурлигини тушуниш томон ўзгараётир.

АҚШ президенти жаноб Эйзенхауэр билан уч марта учрашганман. У, 1945 йилда Москвага келган вақтида мен у билан суҳбатлашмаган эдим. Лекин 1955 йилда Женевада у билан ва Даллес жаноблари билан қилган суҳбатларимизни яқинда Вашингтонда қилинган суҳбатлар билан таққослаб кўрилса, шуни айтиш керакки, бу икки учрашув ўртасида унчалик кўп вақт ўтмаган бўлса ҳам, аммо, бизнинг муносабатларимизда анча илгари силжиш бор. Биз президентнинг бамаслаҳат гаплашиб, бир фикрга келишга, халқаро кескинликни юмшатишга эришишга астойдил интилаётганлигини ҳис қилдик. Бу жуда яхши гап! Албатта, ҳозирча бу бизнинг фақат таассуротимизгинадир, инсоннинг туйғулари эса, унчалик аниқ ўлчайдиган асбоб эмас, таассуротларда субъектив элементлар ҳам анчагина бўлиши мумкин. Лекин ҳар ҳолда биз муносабатларни яхшилашга эришиш истаги тез фурсатда конкрет шаклларга киради, деб умид қиламиз.

Вашингтонда бўлган суҳбатлар вақтида мен жаноб Эйзенхауэрга дедимки, Сизнинг мавқиингиз менинг мавқиимдан фарқ қилади, албатта. Совет ҳукумати халқимизнинг истагига мувофиқ, қуролсизланиш тўғрисида, қурол-яроғлар ишлаб чиқаришни тўхтатиш ва қурол-яроғларни йўқ қилиб ташлаш тўғрисида дарҳол битим имзолаш ваколатини бериб, мени бу ерга юборди. Президент ҳам худди шуни истайди, деб ўйлайман, лекин у, афтидан, бундай қилолмайди, чунки Қўшма Штатларда қуролсизланишга қарши чиқаётган доиралар ҳали кучли. Биз бу хусусда алданмаслигимиз лозим.

Кеча мен жаноб Нельсон Рокфеллернинг нутқини ўқидим. Женевада бўлган вақтимда у билан учрашишга тўғри келган эди. Яқинда Нью-Йоркда у билан яна учрашдим. У ўзининг охирги нутқида бир-бирига ковушмайдиган гапларни айтибди. Муайян доираларнинг барометр тилини орқага буришни истаганликлари мана шундан кўриниб турибди. Барометрнинг тили халқаро кескинликнинг юмшаши томонига, «булут»дан «очиқ» нуқта томон оғмоқда, аммо, «совуқ уруш» тарафдорлари барометр тилини бошқа томонга тортмоқдалар. Лекин жаноб империалистлар, агар сизлар «совуқ уруш» позициясига қайтишга уриниб берар экансиз, сизни Даллес қутқариб қололмаганидек, Рокфеллер ҳам қутқариб қололмайди. Сиз «совуқ уруш»ни чўзишингиз мумкин, лекин у барибир, халқаро кескинликни юмшатишга қарши чиқаётганларнинг тағин ҳам кўпроқ мағлубиятга учраши билан тугайди. **(Қарсаклар).**

Яқинда биз, Францияга боришимиз керак, унда президент де Голль билан учрашамиз. Биз бу сафарга катта аҳамият бермоқдамиз. Совет Иттифоқи ҳукумати, биз Франция билан ҳамжиҳатликка эришувимиз мумкин, деб ҳисоблайди. Бизнинг йўлларимиз ҳеч қаерда тўқнашмайди. Совет Иттифоқининг экономикаси мустақил экономикадир, бу экономика бошқа мамлакатларнинг бойлигига таянмайди, шунинг учун ҳам биз билан Франция ўртасида ҳеч қандай тўқнашишлар, ихтилофлар бўлиши учун асос йўқ. Дурўст, Германия масаласида биз турли позицияларда турибмиз, лекин менинг фикримча, бу фарқ моҳиятдан кўра, кўпроқ формага оиддир, чунки французларнинг герман реваншистларига хайрихоҳлиги бизникидан о р т и қ эмас. Президент де Голль герман реваншизми тикланишининг хавфли эканлигини тушунади. Лекин Германия масаласида ҳисобга олиниши керак бўлган мураккаб тугунлар кўп, албатта. Францияга қилинадиган сафар фойдали бўлади, яхши ҳамжиҳатликка эришувимизга ёрдам беради, деб ўйлайман. Лекин келажак тўғрисида фол очиб ўтиришнинг нима кераги бор. Халқимиз айтганидек, омон бўлсак, кўра берамиз.

Канцлер жаноб Аденауэр бошида ҳозир ёмон фикр ўралашиб юрибди. Мен кейинги икки нутқимда унинг номини тилга олмаган эдим, журналистлар ҳам буни қайд қилган эдилар. Аммо, учинчи марта энди уни тилга олмасдан ўтолмайман. **(Шодиёна жонланиш).** Боннда Ғарбий Берлинда радиостанция қурмоқчи бўлганликларини айтишди. Биз бу ниятни қонунга хилоф иш, иғвогарлик, деб ҳисоблаймиз. Бонндаги реваншистлар бизни бунга кескин жавоб беришга мажбур қилаётганга ўхшайдилар. Улар истайдилар к и, «совуқ урушни» яна к е с к и н лаштиришда биз уларга ёрдам берсак. Майли, жаноблар, агар сиз бу йўлдан борадиган бўлсангиз, сиз муваффақиятсизликдан бошқа ҳеч нарсани кўрмайсиз. Сизларнинг Ғарбий Берлинга ҳақимиз бор, деган даъволарингизни биз ҳеч қачон тан олган эмасмиз, тан олмаётирмиз ва келгусида ҳам тан олмаймиз. Буни унутмангиз, жаноб Бонн реваншистлари. **(Қарсаклар).**

Аҳволни мураккаблаштирмас л и к учун мен ҳукуматлар бошлиқларининг учрашувида кўрилиши мумкин бўлган конкрет масалалар ҳақида гапирмоқчи эмас эдим. Лекин гапиришга тўғри келаётганлиги учун мен айбли эмасман, бизни бунга бошқалар мажбур қилаётир. Бундай ҳолда биз, агар чап юзингга урсалар, ўнг юзингни ҳам тутиб бер, деган уғитда айтилганидек, иш қилолмаймиз ва иш қилмаймиз. Биз одам қилган ишни қиламиз, агар бизнинг чап юзимизга урсалар, биз шундай зарба берамизки, бизни урган кишилар ўзлари пушаймон бўлиб қоладилар. **(Давомли қарсаклар).** Бонн реваншистлари ҳовурдан тушишларини ва жанжалкашликни яхши кўрмайдиган кишилар сингари ҳаракат қилишларини истар эдик. Келинг, яхшиси музокаралар қилишга ўтайлик. Ғарбий Берлин, маълумки, Германия Федератив Республикасиники эмас, балки Германия Демократик Республикаси территориясидаги шаҳардир. **(Гулдурос қарсаклар).** Бизнинг тилагимиз шуки, бу районлардаги ва ер юзининг бошқа районларидаги вазиятни бирон хилдаги ақлсиз ҳаракатлар ва қарорлар билан кескинлаштиришга ҳеч ким интилмасин. Ақлсиз ҳаракатлар низоли масалаларни ҳал қилишга олиб келмайди, балки кескинликни кучайтиришга олиб келиши мумкин, холос.

Азиз журналист ўртоқлар! Биз ёзувчиларни партиянинг ёрдамчилари, деб атаймиз. Агар мен сиз, журналистларни партиямизнинг содиқ ёрдамчиларигина эмас, балки айнан дастёрлари — партиянинг улуғ иши учун актив жангчилар, деб айтсам, ёзувчилар мендан хафа бўлмасинлар. **(Гулдурос қарсаклар).** Дастёрлар, деб айтишимнинг сабаби нима? Бунинг сабаби шуки, сизлар ҳамиша партиянинг ёнидасиз.

Бирор қарорни тушунтириш ва амалга ошириш керак бўлиб қолган ҳамоно, биз сизларга мурожаат қиламиз, сизлар ҳам энг содиқ ва чаққон воситачи сифатида партия қарорини олиб, уни халқимизнинг кенг оммасига етказиб берасиз. **(Давомли қарсаклар).**

Омма билан узилмас алоқада бўлиш — партиямизнинг кучидир. Матбуотимизнинг кучи унинг зўр таъсирга эга бўлишининг манбаи у, оммага етказаётган нарсанинг моҳиятидадир. Моҳият эса, партиямизнинг ленинча сиёсатидир, социализм ва коммунизм қуриш тўғрисидаги ленинча идеялардир. Бундай юкни омма орасига элтиш осон, унинг оғирлиги йўқ. **(Гулдурос қарсаклар).**

В. А. Карпинский. Биз бу юкни завқ билан элтмоқдамиз.

Н. С. Хрушчев. Рост, биз ҳаммамиз бу юкни завқ билан элтмоқдамиз. Бу юк оғирлик қилмайди, бундай юкни сезмайсан, у ғайратингга ғайрат қўшади, олға чақиради ва етаклайди. **(Гулдурос қарсаклар).**

Ўртоқлар! Сиз, журналистлар, жуда яхши ишладингиз, лекин кибрланманглар. Шунча мақтовдан кейин, биз энди худонинг соқолидан тортишга ҳам қодир бўлибмиз, деб талтайиб кетманглар. **(Шодиёна жонланиш).** Бизнинг газеталаримизда ғўр нарсалар ҳали жуда кўп. Баъзан газетани қўлга оласанда, у ёқ бу ёғига қараб, ташлаб қўясан. Кейин бу газетада нималар ёзилганлиги эсингга ҳам тушмайди. Сизлар кибрланманглар деб бу гапларни айтаяпман. Газетани обдан ўйлаб ишлаш керак. ва уни верстка бўладиган куннинг ўзидагина тайёрламаслик керак. Чинакам раҳбар газетанинг қайси сони учун, қандай темани заказ қилишини олдиндан билиб туриши лозим. У фақат тема танлашнигина эмас, шу билан бирга, уни ишлаб бера оладиган мастерларни ҳам танлай билиши керак, токи, лаззатли таомнинг мазаси оғзингда қолганидек, бу теманинг ишланиши ҳам газетхонларда шундай таъсир қолдирадиган бўлсин. **(Қарсаклар).**

Дурўст, бизнинг матбуотимиз таққослаб бўлмаслик даражада ўсди, бизнинг журналистларимиз камолга етди, лекин камолотнинг чегараси бўлмайди. Шу сабабли, матбуотимиз энг кучли, энг жанговар матбуот бўлиши учун бундан буён ҳам меҳнат қилиш, меҳнат қилиш ва яна меҳнат қилиш керак. Мен ҳаққонийлик ва ғоявийлик тўғрисида гапириб ўтирмайман, чунки бизнинг матбуотимиз жаҳонда энг ҳаққоний ва энг ғоявий матбуот бўлиб келган, ҳозир ҳам шундай ва бундан кейин ҳам шундай бўлиб қолади. **(Гулдурос қарсаклар).**

Ғарбда баъзи бир кимсалар ҳали ҳам дунёни Ғарб мамлакатлари ва Шарқ мамлакатлари деб бўлишни, эркин дунё деб аталган мамлакатларга ва темир парда деб аталган мамлакатларга бўлишни яхши кўрадилар, улар эркин мамлакатлар деб капиталистик дунё мамлакатларини тушунадилар. Бундай кишилар инсоф нималигини билишлари керак эди! Улар, капиталистик мамлакатлар — эркин мамлакатлар, деб даъво қилаётганларида, уларга, сизларнинг уятингиз йўқ экан, деб айтиш мумкин. Уларнинг фикрича, социалистик мамлакатлар эркин мамлакатлар эмас эмиш, аммо, капитал ва феодалларнинг одами, қонхўр диктатор бўлган Франко режими эса, эркинлик режими эмиш. Агар бу режим эркин режим деб аталадиган бўлса, товба, улар эркинлик деб нимани тушунар эканлар?!

Улар Ғарбий Германияни ҳам «эркинлик мамлакати» деб атайдилар. Агар коммунистларнинг фаолиятини тақиқлаб қўйишни, прогрессив ташкилотлар таъқиб қилинаётганлигини, тинчлик тарафдорлари ҳамда милитаризмга ва реакцияга қарши бўлган кишилар суд қилинаётганлигини ва бундай кишилар қийноққа солинаётганлигини эркинлик деб тушуниладиган бўлса, у ҳолда нимани эркинлик йўқ деб тушуниш мумкин?

Баъзи капиталистик мамлакатларда, ҳатто, эркинлик тўғрисидаги буржуа тушунчасидан ҳам воз кечдилар. Сабаб? Бунинг сабаби шуки, ишчилар синфини эксплуатация қилишни сақлаб қолишни таъминламоқ учун энди баъзи бир кимсаларнинг «буржуа эркинлигига» таяниши кифоя қилмай қолди. Шу сабабли ҳозир улар ўз бетларидаги пардани олиб ташлаб, ўзларининг башараларини кўрсатмоқдалар ва ишчилар синфига қарши, меҳнаткашларга қарши бўлган ўз диктатураларини очиқ кўрсатмоқдалар. Агар шуларнинг ҳаммаси эркинлик бўладиган бўлса, у ҳолда айтмоқ керакки, бундай «эркинлик дўстларидан» худойим бизни ўзинг сақла, душманлардан эса, биз ўзимиз бир амаллаб қутилиб оламиз. **(Залда жонланиш).**

Ички ва халқаро аҳволимиз тўғрисида айтмоқчи бўлаётган гапларим мана шу. Биз капиталистик давлатлар билан тинч-тотув яшашимиз керак, чунки ҳар бир мамлакатнинг сиёсий ва ижтимоий тузуми шу мамлакатдаги халқларнинг ички ишидир. Лекин биз ҳеч кимни кўришга ва ҳеч нарсани билишга йўл қўймайдиган катта девор орқасида турганимиз йўқ. Биз бошқаларнинг ишларига аралашаётганимиз йўқ, лекин меҳнат аҳлини ҳар сафар ёқлаб гапириб келганимиздек, бундан буён ҳам меҳнат аҳлини ёқлаб гапира берамиз. Ишчиларнинг, ҳамма меҳнаткашларнинг ўз ҳуқуқлари учун, капиталнинг эксплуатация қилишига қарши олиб борган курашига хайрихоҳлик кўрсатиб келганмиз ва хайрихоҳлик кўрсата берамиз, лекин биз бошқа давлатларнинг ички ишларига аралашган эмасмиз ва аралашмаймиз. Пролетар бирдамлиги — бизнинг ҳуқуқимиздир, меҳнат аҳли бўлган ҳар бир виждонли кишининг ҳуқуқидир. Капитал эксплуатациясидан қутулиб озодликка чиққан киши ўзининг синфдош қардошларининг тақдирига бефарқ қарай олмайди. **(Қарсаклар).** Мустамлака қуллигига қарши, ўз эркинлиги ва мустақиллиги учун курашаётган мустамлака халқларига биз ҳамиша хайрихоҳмиз.

Азиз ўртоқлар! Мен гапимни тамомлайман. Партия Марказий Комитети ва унинг Президиуми номидан сизларни чин кўнгилдан яна бир марта қутлайман. Сизларга ишингизда ва турмушингизда энг яхши муваффақиятлар тилайман. Ҳозир яхши яшамоқдамиз, енгил нафас олмоқдамиз, ишимиз ҳам муваффақиятли бормоқда.

Биз бу ерга келаётганимизда, Климент Ефремович менга, ҳозир бизда сиёсий жиноятлар учун суд жавобгарлигига тортиш фактлари йўқ, деб айтишни менга маслаҳат берди. Лекин мен бу ҳақда неча марталаб гапирдим. Шу ҳам сирми, ахир, ўртоқлар? **(«Ҳаммага маълум» деган хитоблар. Қарсаклар).**

Лекин бундан ҳозир биз ўз ҳушёрлигимизни сусайтиришимиз керак экан, деган маъно келиб чиқмайди. Бу ақлга тўғри келмайдиган иш бўлур эди. Ҳозир мамлакатимизнинг ичида синфий кураш бўлиши учун ва душманларнинг иш олиб бориши учун социал замин йўқ, лекин ҳозирча биз капиталистик давлатлар билан ёнма-ён туриб яшамоқдамиз, социализм душманлари бизга ўз агентларини махфий равишда юбориб турдилар ва бундан буён ҳам юбора берадилар. Шу сабабли биз ҳушёр бўлишимиз ва душман агентларининг кирдикорларига зарба бериб туришимиз керак.

Мамлакатимизнинг ҳозирги аҳволидан биз жуда мамнунмиз. Совет мамлакати иқтисодий жиҳатдан ҳам, маданий жиҳатдан ҳам, фанни ривожлантириш соҳасида ҳам йил сайин, кун сайин тобора юқори кўтарилмоқда. Бу эса, бизга тағин ҳам кўпроқ куч бағишламоқда. КПСС Марказий Комитети, Марказий Комитет Президиуми халқ хўжалигини ривожлантиришнинг етти йиллик плани тўла бажарилибгина қолмасдан, оширилиб ҳам бажарилишига аминдир. 1960 йилда биз етти соатлик иш кунига ўтиб бўламиз ва 1964 йилда олти соатлик иш кунига ўта бошлаймиз. **(Гулдурос қарсаклар).**

Агар бизнинг ёппасига ва батамом қуролсизланиш тўғрисидаги таклифимиз қабул қилинганида эди,— ҳали биз буни ҳисоблаб чиққанимиз йўқ, — лекин мен ўйлаймайки, биз мамлакатимиздаги ишчиларнинг ярмисини шу етти йилликнинг ўзидаёқ олти соатлик иш кунига ўтказа олган бўлур эдик. Бизнинг ҳукуматимиз мана шуни ўйлаяпти, Совет мамлакатининг кишилари мана шуни орзу қилаётирлар. **(Қарсаклар).**

Бизда, совет кишиларида битта истак бор, у ҳам бўлса — тағин ҳам яхшироқ, бадавлат, маданий бўлиб яшашдир. Биз ўз кучимизга, ўз имкониятларимизга аминмиз. Коммунизм қуришни кенг авж олдиришнинг партия XXI съездида қўйилган вазифалари муваффақият билан амалга оширилмоқда. Яхши, уста ленинчилар сифатида биз социализм ва коммунизм инсониятнинг олижаноб орзусигина эмас, реал воқелик ҳам эканлигини бутун дунёга амалда исбот қиламиз. **(Гулдурос қарсаклар).**

Коммунизм тантанаси учун зўр бериб курашайлик, азиз дўстлар! Сиз, журналистлар партия раҳбарлигида халқимиз — коммунизм қурувчилар қилаётган улуғ ишда фахрли ўрин олиб турибсиз. **(Гулдурос қарсаклар).**

Яшасин шонли совет халқимиз!

Яшасин ленинчи Коммунистик партиямиз!

Яшасин халқ бахт-саодати йўлида, коммунизм қуриш йўлида ўз кучини аямай ишлаётган қаламкаш журналистлар! **(Гулдурос қарсаклар. «Ура!» деган хитоблар).**

КПСС Марказий Комитетига, ССР Иттифоқи Министрлар Советига

(БОШИ БИРИНЧИ БЕТДА)

Республикада В. Тюпко, К. Кенжаев ва Абдисаматов ўртоқлар методи билан 5 мингга яқин комплекс механизациялашган бригада ишламоқда. Бу бригадалар 400 минг гектар пахта майдонида меҳнат ва маблағларни жуда кам сарфлаган ҳолда мўл ҳосил етиштирдилар.

Валентина Гаганова изидан борувчи донгдор пахтакор, комплекс бригада бошлиғи Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ғанишер Юнусов Мирзачўлда ўзлаштирилган 82 гектар ернинг ҳар гектаридан 60 центнердан пахта етиштирди. Поп районидаги Ленин номли колхозда Меликўзи Умурзоқов бошлиқ комплекс механизациялаш бригадаси 106 гектар ернинг ҳар гектаридан асосан пахта терим машиналарида 50 центнердан пахта териб олди. Ўртоқ Умурзоқовнинг ўзи «ХВС — 1,2» маркали янги пахта териш машинасида 251 тонна пахта терди.

Бу йил пахта териш машиналарининг механизатор ҳайдовчиларининг мавсумда 80 — 100 тонна ва бундан ҳам кўпроқ пахта териш йўлидаги социалистик мусобақаси ғоят кенгайиб кетди. Ана шу мусобақанинг ташаббускори, Чиноз районидаги Киров номли колхоздан комсомол аъзоси Турсуной Охунова ўз ваъдасини шараф билан бажарди. У 210 тонна пахта терди. «Малик» совхозида механик-ҳайдовчи Жавод Кўчиев 201 тонна пахта, Чуст районидаги Ражаб Одилов 205 тонна, Денов районидаги Н. Тўраев 160 тонна, Горск районидаги К. Кенжаев 150 тонна, Жиззах районидаги У. Иброҳимов 135 тонна, Ғиждувон районидаги Г. Бўриев 131 тонна, Ленин районидаги М. Жалолов 123 тонна, Китоб районидаги А. Муҳитдинов 120 тонна пахта терди. Неча юзлаб механизаторлар пахта териш техникаси моҳир қўлларда бўлганида яхши ишлашини амалий равишда исбот қилдилар.

Қуйи Чирчиқ районидаги колхоз ва совхозлар бутун пахта ҳосилининг 42 процентини, Сирдарё районидаги «Малик» совхози эса 75 процентини машиналарда териб олди.

Пахтачиликда техника тараққиётининг жорий қилиниши шу йилнинг ўзидаёқ дастлабки маълумотларга қараганда, ўтган йилдагига нисбатан 20 миллиондан кўпроқ киши — кунни, 44 минг тонна уруғлик чигитни тежаш имконини берди. «Малик» совхози бир центнер пахта етиштириш учун 2 киши — кунни, яъни ўтган йилдагидан уч баравар камроқ киши — кунни сарфлади ва таннархини 2,5 баравар камайтирди. «1-Боёвут» совхози 1 центнер пахта етиштириш учун меҳнат сарфини ўтган йилдагидан 1,5 баравар, таннархини эса 60 сўм камайтирди.

Бу йил гўшт, сут ва чорвачиликнинг бошқа маҳсулотларини етиштириш ва давлат йўли билан харид қилиш ҳам анча кўпайди. 1 ноябрга қадар қорамоллар сони 13 процент, шу жумладан сигирлар сони 18 процент чўчқалар сони 25 процент, паррандалар сони бир ярим баравар, қўй ва эчкилар сони 98 минг бош кўпайди.

1960 йилда Ватанга янада кўпроқ гўшт, сут, тухум, жун, қоракўл тери ва чорвачиликнинг бошқа маҳсулотларини топшириш мақсадида республикада чорва моллар қишловини муваффақиятли ўтказиш, молларнинг сифатини яхшилаш, колхоз ва совхоз фермаларида урғочи молларни кўпайтиришни таъминлаш соҳасида катта иш қилинмоқда.

Бу йил энг қимматли экинлар — маккажўхори ва оқжўхори майдонларини янада кенгайтириш ва уларнинг ҳосилдорлигини янада оширишга алоҳида эътибор берилди. 212 минг гектар ерга маккажўхори ва оқжўхори экилди. Бу эса, ўтган йилдагидан 54 минг гектар ортиқдир. Республикадаги колхоз ва совхозларда асосан маккажўхори кўк поялари ва думбул ҳолидаги сўтаси ҳисобига 2.600 минг тонна силос бостирилди. Ҳар бир сигирга 9,6 тоннадан силос ёки 1958 йилдагидан 2 баравар кўпроқ силос бостирилди.

Шофрикон районидаги Сталин номли колхозда Очил Мўминов бошчилигидаги комсомол — ёшлар бригадаси маккажўхори етиштиришда комплекс механизациялаш усулини қўлланиб, 2 марта ҳосил олди ва ҳар гектар ердан думбуллигидаги сўталари билан бирга 1500 центнердан маккажўхори кўк пояси олди. Тўрткўл районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозида Мадраим Жуманазаров бригадаси бир йил ичида 1275 центнердан 2 марта ҳосил олди. Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхози 225 гектар ернинг ҳар гектаридан думбуллигидаги сўталари билан бирга 1100 центнердан маккажўхори кўк пояси олди.

Ўзбекистон меҳнаткашлари 1959 йил 22 декабрда КПСС Марказий Комитетининг навбатдаги Пленуми чақирилиши тўғрисидаги хабарни ғоят баланд руҳ билан кутиб олдилар. Бу Пленумда бошқа республикалар билан бир қаторда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг доклади ҳам тингланади. Шу муносабат билан республика саноати, қурилишлари, транспорти, қишлоқ хўжалиги меҳнаткашларининг меҳнат ғайрати ва сиёсий активлиги янада юксак даражага кўтарилди.

Республика шаҳар ва қишлоқларининг меҳнаткашлари Ўзбекистон ССР мамлакатда пахта етиштирувчи асосий район эканлигини ва пахтага бўлган ҳамда ўсиб бораётган эҳтиёжларни таъминлаш Ўзбекистон меҳнаткашларининг энг биринчи бурчи эканлигини яхши англаб, пахтачиликни янада кўпроқ юксалтиришга эришмоқ учун бутун кучларини сарф қиладилар. Бундан мақсад — пахта етиштириш юзасидан етти йилликнинг охирига мўлжалланган 3.600 — 3.800 минг тоннадан иборат даражага муддатидан илгари — 1964 йилда эришиш, 1965 йилда эса, 4 миллион тонна пахта етиштиришга эришишдир.

Совет Ўзбекистонининг меҳнаткашлари Коммунистик партия Марказий Комитетини ва СССР Министрлар Советини ишонтириб айтадиларки, улар Коммунистик партия ва унинг ленинча Марказий Комитети теварагига янада маҳкам жипслашадилар, улуғвор етти йиллик топшириқларини шараф билан муддатидан илгари бажариш учун ўз кучларини аямайдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Секретари Ш. РАШИДОВ.
Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси О. АЛИМОВ.

ПАРТИЯ ЕТАКЧИЛИГИДА ЯНГИ ҒАЛАБАЛАР САРИ, ОЛҒА!

ТОШКЕНТДА ЮЗ МИНГ КИШИЛИК МИТИНГ

Суратда: Ўзбекистон ССРнинг пахта тайёрлаш юзасидан олган социалистик мажбуриятининг бажаришига бағишлаб пойтахтдаги марказий «Пахтакор» стадионида ўтказилган митингда. Трибунада: Андижон область, Избоскан районидаги «XX партия съезди» колхозининг раиси А. Тиллабоев.

И. Глауберзон фотоси.

Ўзбекистоннинг шаҳар ва қишлоқларида катта байрам — республика уч миллион эллик минг тонна пахта териб олиб ва Ватанга топшириб, ўз социалистик мажбуриятини бажарди. Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети республика меҳнаткашларини бу катта ғалаба билан табриклаганлиги ҳақидаги хуш хабар миллион-миллион кишиларнинг қалбини зўр шодлик билан тўлиб-тоширди.

Ўзбекистонда ҳеч қачон шу йилдагидек мўл ҳосил бўлгани йўқ эди. Қудратли техникани ишонч билан ўз қўлига олган ва фан билан иноқлашган колхоз ва совхоз далалари азаматларининг илҳомбахш меҳнати туфайли мўл ҳосил етиштирилди. Ўзбекистон пахтакорларининг шонли ғалабаси коммунистик қурилишнинг КПСС XXI съезди тарихий қарорларида белгилаб берилган улуғ етти йиллик планни амалга ошириш ишига бутун ўзбек халқининг қўшган ҳиссасидир.

19 ноябрда, КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг табриги олиниши биланоқ, Ўзбекистон пойтахтининг кўчалари ва майдонларида катта умумхалқ тантаналари кунларидагидек, қизил байроқлар ҳилпиради, марш ва қўшиқларнинг қувноқ садолари янграй бошлади. Ишчилар, инженер-техник ходимлар, хизматчилар, студентлар ва ўқувчиларнинг колонналари республика меҳнаткашларининг ҳаётидаги шонли воқеага бағишланган митингда қатнашиш учун «Пахтакор» стадионига томон йўл олдилар.

Шу куни айниқса тантанали тус олган каттакон стадион одамлар билан лиқ тўлди. Трибуналар тепасида ССР Иттифоқи, Ўзбекистон ССР ва қардош иттифоқчи республикаларнинг давлат байроқлари баланд кўтарилган. Атрофда КПСС Марказий Комитети Президиуми аъзоларининг портретлари, жанговар табрик сўзлари ёзилган транспарантлар. Стадионга Тошкент меҳнаткашлари билан бирга пойтахтнинг ҳурматли меҳмонлари — колхоз ва совхозларнинг донгдор кишилари, республиканинг кўп область ва районларидаги пахта учун умумхалқ курашининг қаҳрамонлари ҳам келганлар. Митинг қатнашчилари орасида СССР Олий Совети ва Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлари, министрлар, область ва район партия комитетларининг секретарлари, область ва район ижроия комитетларининг раислари, жамоат ташкилотларининг раҳбарлари, фан ва маданият арбоблари бор.

Ҳукумат трибуналарида М. А. Абдураззоқов, О. А. Алимов, А. П. Бизов, Г. А. Габриельянц, Р. Ғ. Ғуломов, Ё. С. Насриддинова, З. Р. Раҳимбобоева, Ш. Р. Рашидов, Ф. Е. Титов, А. Н. Рудин, қардош Тожикистон меҳнаткашлари делегациясининг аъзолари турибдилар.

Юз минг кишилик митингни Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари **Ф. Х. Хўжаев** очади.

Совет Иттифоқи ва Ўзбекистон ССР давлат гимнларининг садолари янграйди. «КПСС га шон-шарафлар!», «Ўзбекистондан уч миллион эллик минг тонна пахтани қабул қилиб олгин, Ватан!», «Жаҳонга тинчлик!», «Совет халқларининг дўстлиги абадий ва бузилмасдир!», «Ўзбекистон пахтакорларига шон-шарафлар!» деб ёзилган транспарантларни кўтарган ҳаво шарлари осмонга парвоз қилади.

Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг биринчи секретари **Ш. Р. Рашидовга** сўз берилади.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг мажлислари тўғрисида

ИНФОРМАЦИОН БИЛДИРИШЛАР

18 ноябрь эрталаб соат 10 да, Ўзбекистон ССР Олий Советининг мажлислар залида Ўзбекистон ССР бешинчи чақириқ Олий Советининг учинчи сессияси очилди.

Президиум столи олдида — Ўзбекистон ССР Олий Советининг Раиси депутат **Р. Ғ. Ғуломов** ҳамда унинг ўринбосарлари депутатлар **С. В. Стародубцев** ва **У. Ибодуллаевалар** ўтирибдилар.

Ҳукумат ложаларида **М. А. Абдураззоқов, О. А. Алимов, А. П. Бизов, Г. А. Габриельянц, Ё. С. Насриддинова, З. Р. Раҳимбобоева, Ш. Р. Рашидов, Ф. Е. Титов, А. Н. Рудин.** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми аъзолари, республика министрлари ўтирибдилар.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг Раиси депутат **Р. Ғ. Ғуломов** сессия ишларида қатнашиш учун Тожикистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари **Т. Ўлжабоев** бошчилигида Тожикистон ССР делегацияси келганлигини эълон қилади. Раислик қилувчи сессия қатнашчиларининг давомли қарсаклари остида қардош республика вакилларини ва улар орқали бутун тожик халқини табриклайди.

Сўнгра Олий Совет сессиянинг қуйидаги кун тартибини бир овоздан қабул қилади:

1. Ўзбекистон ССР билан Тожикистон ССР ўртасидаги чегарани қисман ўзгартириш тўғрисида. (Масала Ўзбекистон ССР Олий Советининг Президиуми томонидан киритилади);

2. Ўзбекистон ССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1960 йилги плани тўғрисида. (Масала Ўзбекистон ССР Министрлар Совети томонидан киритилади);

3. Ўзбекистон ССРнинг 1960 йилги Давлат бюджети тўғрисида ва Ўзбекистон ССРнинг 1958 йилги Давлат бюджетининг бажарилиши ҳақида. (Масала Ўзбекистон ССР Министрлар Совети томонидан киритилади).

4. Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатини чақириб олиш тартиби тўғрисидаги Қонун лойиҳаси ҳақида (Масала Ўзбекистон ССР Олий Советининг Қонун лойиҳалари комиссияси томонидан киритилади);

5. Ўзбекистон ССРда табиатни муҳофаза қилиш тўғрисидаги Қонун лойиҳаси ҳақида. (Масала Ўзбекистон ССР Олий Советининг Қишлоқ хўжалиги комиссияси томонидан киритилади);

6. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонларини тасдиқлаш тўғрисида. (Масала Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми томонидан киритилади).

Сессиянинг иш регламенти ҳам бир овоздан тасдиқланди.

Олий Совет кун тартибидаги биринчи масалани қараб чиқишга киришади. Бу масала юзасидан Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси депутат **Ё. С. Насриддинова** доклад қилади.

Докладни муҳокама қилишда Тожикистон ССР делегациясининг раҳбари, Тожикистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари **Т. Ўлжабоев,** депутат **И. Раҳматов** (Тошкент область, Янгиер сайлов округи), депутат **З. Исроилова** (Тошкент область, Куйбишев сайлов округи), Тожикистон ССР, Ленинобод районидаги «Москва» колхозининг раиси **С. Ўрунхўжаев,** депутат **З. Санақулов** (Самарқанд область, Охунбобоев сайлов округи), депутат **А. Шукуралиев** (Тошкент область, Пушкин сайлов округи) қатнашдилар.

Депутат **Э. Т. Шайховнинг** (Тошкент область, Киров сайлов округи) таклифига биноан, Ўзбекистон ССР Олий Совети Ўзбекистон ССР билан Тожикистон ССР ўртасидаги чегарани қисман ўзгартириш тўғрисида бир овоздан қарор қабул қилди.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг биринчи мажлисида Ўзбекистон ССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1960 йилги плани лойиҳаси тўғрисида доклад тингланди. Бу ҳақда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Госпланининг Раиси депутат **С. Зиёдуллаев** доклад қилди.

* * *

18 ноябрь соат 16 да Ўзбекистон ССР Олий Советининг иккинчи мажлиси бўлди.

Мажлисда Ўзбекистон ССРнинг 1960 йилги Давлат бюджети тўғрисида ва Ўзбекистон ССРнинг 1958 йилги Давлат бюджетининг бажарилиши ҳақида республика Молия министри депутат **В. Муродхўжаевнинг** доклади тингланди. Сессия Ўзбекистон ССР Олий Совети Бюджет комиссиясининг қўшимча докладини ҳам тинглади. Бюджет комиссиясининг раиси депутат **Ғ. Ғ. Юсупов** қўшимча доклад қилди.

Шундан кейин Ўзбекистон ССР Олий Совети кун тартибидаги иккинчи ва учинчи масалаларни — Ўзбекистон ССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1960 йилги плани тўғрисида ва Ўзбекистон ССРнинг 1960 йилги Давлат бюджети тўғрисида ҳамда Ўзбекистон ССРнинг 1958 йилги Давлат бюджетининг бажарилиши ҳақидаги масалаларни муҳокама қилишга киришди. Иккинчи мажлисда музокараларда депутат **А. Азимов** (Самарқанд области, Пастдорғом сайлов округи), депутат **П. М. Сазонов** (Тошкент шаҳар, Тошкент — Ленин сайлов округи), депутат **Н. Камолов** (Қорақалпоғистон АССР, Халқобод сайлов округи), депутат **Х. Зубайдуллаева** (Қашқадарё области, Косон сайлов округи), депутат **А. Султонхўжаев** (Фарғона области, Қўқон сайлов округи), депутат **С. Қурбонов** (Бухоро области, Охунбобоев сайлов округи), депутат **В. А. Билбас** (Хоразм области, Гурлан сайлов округи), депутат **Х. Хўжабеков** (Андижон области, Кўтарма сайлов округи), депутат **К. Кенжаев** (Фарғона области, Коммунист сайлов округи) сўзга чиқдилар.

* * *

19 ноябрь эрталаб соат 10 да Ўзбекистон ССР Олий Советининг мажлислар залида Ўзбекистон ССР Олий Советининг учинчи мажлиси бўлди. Мажлисда Ўзбекистон ССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1960 йилги плани тўғрисида, Ўзбекистон ССРнинг 1960 йилги Давлат бюджети тўғрисида ва Ўзбекистон ССРнинг 1958 йилги Давлат бюджетининг бажарилиши ҳақидаги докладларни муҳокама қилиш давом эттирилди. Докладлар юзасидан музокараларда депутат **Ҳ. Р. Мусахонова** (Тошкент шаҳар, Андреев сайлов округи), депутат **М. Раҳмонов** (Хоразм область, Хива шаҳар сайлов округи), депутат **Р. Соатов** (Қорақалпоғистон АССР, Қорабайли сайлов округи) қатнашдилар.

Сессияда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раиси **О. А. Алимов** нутқ сўзлади.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Ўзбекистон ССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1960 йилги давлат плани тўғрисидаги Қонунни бир овоздан қабул қилди.

Ўзбекистон ССРнинг 1960 йилги Давлат бюджети тўғрисидаги Қонун ҳам бир овоздан қабул қилинди ва Ўзбекистон ССРнинг 1958 йилги Давлат бюджетининг бажарилиши тўғрисидаги ҳисобот тасдиқланди.

Сўнгра Олий Совет сессиянинг кун тартибидаги тўртинчи масалани қараб чиқишга киришди. Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатини чақириб олиш тартиби тўғрисидаги Қонун лойиҳаси ҳақида Ўзбекистон ССР Олий Советининг Қонун лойиҳалари комиссияси раиси депутат **А. Маҳмудов** доклад қилди. Доклад юзасидан музокараларда депутатлар **Х. С. Сулаймонова** (Самарқанд область, Сиёб сайлов округи), **Н. Асилбеков** (Тошкент область, Бўстонлиқ сайлов округи), **К. Б. Гайкович** (Хоразм область, Сталин сайлов округи), **Н. Ҳамроқулов** (Андижон область, Темир йўл сайлов округи), **Д. Сейтеков** (Қорақалпоғистон АССР, Калинин сайлов округи) қатнашдилар.

Олий Совет Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатини чақириб олиш тартиби тўғрисида бир овоздан Қонун қабул қилди.

Олий Совет кун тартибидаги бешинчи масалани қараб чиқишга ўтиб, Ўзбекистон ССРда табиатни муҳофаза қилиш тўғрисидаги Қонун лойиҳаси ҳақида Ўзбекистон ССР Олий Советининг Қишлоқ хўжалик комиссияси тақдим этган докладни тинглади. Бу ҳақда депутат **Н. Д. Худойбердиев** доклад қилди. Докладни муҳокама қилишда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Ўрмон хўжалиги ва табиатни муҳофаза қилиш бош бошқармасининг бошлиғи **М. И. Исомуҳамедов,** депутат **К. З. Зокиров** (Андижон область, Кулли сайлов округи), депутат **Т. Самиева** (Сурхондарё область, Сайроп сайлов округи) қатнашдилар.

Олий Совет Ўзбекистон ССРда табиатни муҳофаза қилиш тўғрисида бир овоздан Қонун қабул қилди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонларини тасдиқлаш тўғрисида Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг секретари депутат **И. В. Бабков** доклад қилди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг республика Олий Советининг иккинчи ва учинчи сессиялари ўртасида қабул қилган Фармонларини тасдиқлади, тегишли қонунлар ва қарорлар қабул қилди.

Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг биринчи секретари депутат **Ш. Р. Рашидовга** сўз берилади. Сессия қатнашчиларининг гулдурос, давомли қарсаклари остида у, республиканинг 1959 йилда пахта етиштириш юзасидан олган социалистик мажбуриятини бажариши муносабати билан Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советига юборган табригини ўқиб эшиттиради.

Табрик тексти ўқиб эшиттирилгандан кейин залда овация бошланади. Овация бир неча минут давом этади. Ҳамма ўрнидан туради. Депутатлар Ўзбекистон меҳнаткашлари номидан КПСС Марказий Комитетига ва Совет ҳукуматига, шахсан ўртоқ Н. С. Хрушчевга Совет пахтачилигини ривожлантириш ҳақида, Ўзбекистон экономикаси ва маданиятини яшнатиш ҳақида тинмай қилаётган ғамхўрликлари учун самимий ташаккур изҳор қиладилар. Депутатлар жонажон Коммунистик партия шарафига, ленинча миллий сиёсат тантанаси шарафига қайта-қайта табрик хитоблари айтадилар.

Шу билан, Ўзбекистон ССР бешинчи чақириқ Олий Советининг учинчи сессияси ўз ишини тамомлади.

Ўртоқ Ш. Р. РАШИДОВ нутқи

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари

Азиз ўртоқлар!

Бугунги кун ҳаммамиз учун — ишчилар, колхозчилар, ақлий меҳнат аҳллари учун, Совет Ўзбекистонининг барча меҳнаткашлари учун ғоят қувончли ҳақиқатан ҳам шавқ-завқли, унутилмас кундир.

Республикамиз қишлоқ хўжалигининг шонли меҳнаткашлари ишчилар синфининг актив ёрдами билан буюк меҳнат ғалабасига эришдилар — севимли Ватанга 3 миллион 50 минг тонна «оқ олтин» топшириб, ўзларининг социалистик мажбуриятларини шараф билан бажардилар.

Ўрток Рашидов ҳамманинг узоқ давом этган гулдурос қарсаклари остида Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва СССР Министрлар Советининг табригини ўқиб беради.

Азиз ўртоқлар!

Самимий табрик сўзлари учун, Совет Ўзбекистони пахтакорлари ва барча меҳнаткашларининг меҳнатига юксак баҳо берганликлари учун шу митингга йиғилган барча кишилар номидан, Совет Ўзбекистонининг барча меҳнаткашлари номидан жонажон КПСС Марказий Комитетига ва жонажон Совет ҳукуматига чуқур ташаккур ва чин кўнгилдан қизғин раҳмат сўзларини айтишга ижозат бергайсиз. **(Қарсаклар).**

Ўртоқлар!

Шу 1959 йил — КПССнинг тарихий XXI съезди бўлиб ўтган йил, улуғвор етти йилликнинг биринчи йили, коммунистик жамиятнинг ғолибона авж олдириб юборилган қурилиши бошланганидан далолат берувчи йилдир.

Бу йил Коммунистик партиянинг доно раҳбарлиги туфайли ва совет кишиларининг қаҳрамонона меҳнати туфайли экономикани, фан ва техникани ривожлантиришда, халқнинг фаровонлиги ва маданиятини оширишда, тинчлик, демократия ва социализмнинг қудратли таянчи бўлган Совет давлатининг халқаро миқёсдаги обрўсини янада мустаҳкамлашда мамлакатимизга янги, мислсиз катта ғалабалар келтирди.

Никита Сергеевич Хрушчёвнинг тинчлик ва дўстликдан иборат буюк олижаноб миссия билан Америка Қўшма Штатларига қилган сафари шу йилнинг буюк тарихий воқеаси бўлди.

Барча совет кишилари каби Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳам ана шу сафарнинг натижаларини чин кўнгилдан маъқулладилар ва бу сафарнинг натижалари уларнинг ватанпарварлик ғайрат-ташаббусини янада ошириб юборди.

Бу йил биз учун, Ўзбекистон партия ташкилоти ва республиканинг барча меҳнаткашлари учун яна шу жиҳатдан машҳур йил бўлдики, КПСС Марказий Комитетининг Пленумида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг ҳисоботи тарихда биринчи марта эшитилади.

Бу — биз учун катта шарафдир. Биз бажарган ишларимиз тўғрисида, партия олдида, халқ олдида, севикли она-Ватанимиз олдида олган социалистик мажбуриятларимизни бажариш учун кураш соҳасида қилган ишларимиз ҳақида ленинчи Марказий Комитетга ҳисоб берамиз.

Республикамиз халқ хўжалиги ва маданиятнинг ҳамма соҳаларида катта меҳнат зафарлари билан Пленумни кутиб олаётганлиги ғоят қувончли бир ҳолдир.

Республикадаги саноат корхоналарининг коллективлари маҳсулот ишлаб чиқариш 11 ойлик планини муддатидан илгари, 17 ноябрда бажардилар. Корхоналаримиз шу давр ичида пландан ташқари бирнеча юз миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқардилар.

Совет Ўзбекистонининг шонли ишчилар синфи етти йиллик биринчи йили планини муддатидан илгари бажариш юзасидан ўз зиммаларига олган мажбуриятларини шараф билан бажаришларига ҳеч қандай шак-шубҳа йўқ.

Пахта етиштиришни бутун чоралар билан кўпайтириш — республикамиз учун энг муҳим умумдавлат вазифаси ва партия ташкилотимизнинг бош йўли бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади. Мамлакатни ана шу энг қимматли хомашё билан тобора кўпроқ миқдорда таъминлаш — ўзбек халқининг интернационал бурчи, унинг улуғ рус халқи билан ва Совет Иттифоқидаги барча халқлар билан тобора мустаҳкамланаётган дўстлигининг моддий ифодасидир.

Совет ватанпарварларининг ҳақиқатан ҳам қаҳрамонона, фидокорона меҳнати натижасида 3 миллион 50 минг тонна пахта етиштирилди.

Шу нарса диққатга сазоворки, бу йил пахтани машиналарда териш соҳасида, пахта териш техникасидан фойдаланиш соҳасида тубдан бурилиш ясалган йил бўлди. Партия Марказий Комитети ва республика ҳукумати пахтачилик соҳасидаги ишларни комплекс механизациялашни яқин йиллар ичида тугаллаш учун бутун чорани кўрадилар.

Шу йилнинг якунлари қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг турли соҳаларини мақсадга мувофиқ суратда ривожлантириш, хўжаликни комплекс юксалтириш тамомила мумкин эканлигини жуда яққол кўрсатди. Партия ва совет органларининг зўр эътибори натижасида Ўзбекистон тарихида биринчи марта колхоз ва совхозлар қишлоқ хўжалигининг бошқа маҳсулотларини, чунончи дон ва луб экинлари, тамаки, картошка, сабзавот, гўшт, сут, жун, тухум, қоракўл тери, кўн-тери, пилла ва бошқа маҳсулотларни тайёрлаш давлат планларини ҳам муддатидан анча илгари тўла ва ошириб бажардилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми қишлоқ хўжалик меҳнаткашларини, колхозчиларни, совхоз ишчиларини, механизаторларни, қишлоқ хўжалик мутахассисларини, партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотлари ва қишлоқ хўжалик органларининг раҳбарларини пахтачилик соҳасида ҳамда қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳаларида эришилган катта ғалаба билан чин кўнгилдан қизғин табриклайдилар. **(Қарсаклар).**

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика Министрлар Совети ва Олий Совети Президиуми пахта теримида актив қатнашган Тошкент, Самарқанд, Фарғона, Андижон, Наманган, Бухоро, Қарши, Термиз, Нукус, Урганч, Қўқон, Чирчиқ, Олмалиқ, Оҳангарон, Каттақўрғон, Бекобод, Янгийўл, Тўрткўл, Хива шаҳарлари студентлари, ўқувчилари, аҳолисига ва бошқа шаҳарлар ҳамда ишчи посёлкалари аҳолисига самимий ташаккур изҳор қиладилар. **(Қарсаклар).**

Етти йилликнинг биринчи йилида мамлакат халқ хўжалигининг, шу жумладан Ўзбекистон халқ хўжалигининг барча соҳаларида эришилган жуда катта муваффақиятлар партиямизнинг техникани тараққий эттириш, ишлаб чиқариш процессларини комплекс механизациялаш ва автоматлаш юзасидан ўтказиб келаётган бош йўлининг тантанасидир.

(ДАВОМИ ТЎРТИНЧИ БЕТДА)

ПАРТИЯ ЕТАКЧИЛИГИДА ЯНГИ ҒАЛАБАЛАР САРИ, ОЛҒА!

ТОШКЕНТДА ЮЗ МИНГ КИШИЛИК МИТИНГ

Ўртоқ Ш. Р. РАШИДОВ нутқининг давоми

(БОШИ УЧИНЧИ БЕТДА)

Совет кишисининг меҳнатини енгиллаштираётган машина ва механизмларнинг янги турларини яратаётган шонли олимларимизга, конструкторларимизга, ишчилар ва инженер-техник ходимларимизга самимий ташаккур изҳор қилишга, олижаноб ишларида уларга янги ижодий муваффақиятлар тилашга ижозат бергайсиз (Қарсаклар).

Бизнинг эришган муваффақиятларимиз — етти йилликнинг улуғвор топшириқларини амалга ошириш йўлидаги катта ишларнинг бошланғичи, холос. Республика олдида буюк хўжалик — сиёсий вазифалар турибди. 17 ноябрда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Пленумида, кеча ва бугун Ўзбекистон ССР Олий Советининг сессиясида бу масалалар батафсил қараб чиқилди.

Саноат соҳасида янги техникани жорий қилиш, ишлаб чиқариш процессларини механизациялаш ва автоматлаш, ишлаб чиқариш технологиясини янада такомиллаштириш ва меҳнат унумдорлигини янада ошириш соҳасида ҳали жуда кўп иш қилмоғимиз лозим. Биз барча корхоналарнинг халқ хўжалик планларини барча техника-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича бажаришларига, маҳсулотнинг сифатини яхшилаш ва таннархини камайтиришга эришмоғимиз керак.

Биз капитал қурилишни жиддий суратда яхшилашимиз ва ишлаб чиқариш қувватлари ҳамда уй-жойларни фойдаланишга ўз вақтида топширишни таъминлашимиз керак.

Қишлоқ хўжалиги соҳасида қолган пахта ҳосилининг ҳаммасини тез териб давлатга сотишимиз ва баҳорда экин экиладиган ҳамма ерларни ҳозирданоқ шудгор қилиб қўйишимиз керак. Барвақт ва сифатли шудгор қилиш келгуси йилда пахтанинг асосий қисмини сентябрь ва октябрь ойида териб олишимиз учун, ҳар гектар ердан олинадиган ҳосилни ўрта ҳисобда 5—6 центнер оширишимиз учун имконият туғдиради. Кузги-қишки тадбирларнинг ҳаммасини — ирригация-мелиорация ишларини, ерларнинг шўрини ювиш, яхоб суви бериш, далаларга маҳаллий ўғитларни кўпроқ чиқариб солиш соҳасидаги ишларни ўз вақтида ўтказиш зарур. Биз, кадрларни тайёрлаш ва қайтадан тайёрлаш ишларини яхши ташкил этишимиз ҳамда бутун техникани барвақт тахт қилиб қўйишимиз керак. Чорва моллар қишловини намунали ўтказиш лозим.

Аҳолига маданий-маиший хизмат кўрсатишни янада яхшилаш соҳасида бизнинг олдимизда катта вазифалар турибди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика ҳукумати гўшт, сут, сабзавот, картошка, резавор экинлар, узум ва мева етиштиришни анча кўпайтириш учун бутун чораларни кўрадилар. Бундан мақсад — аҳолининг озиқ-овқат маҳсулотларига бўлган ва ўсиб бораётган эҳтиёжларини тўларок қондириш, шунингдек ана шу маҳсулотларни сотишни яхшилашдан иборатдир.

Ҳозирги вақтда мактабларда кўп сменали машғулотларни тугатиш учун бир қанча чоралар кўрилмоқда.

Аҳолига медицина хизмати анча яхшиланади.

Биз меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш соҳасидаги ҳамма ишларни янада юксак даражага кўтаришимиз, зиёлилар ўртасида олиб бориладиган ишларни анча яхши йўлга қўйишимиз лозим. Республика зиёлиларининг шу йил декабрь ойининг биринчи ярмида ўтказиладиган иккинчи съезди шу масалаларга бағишланади.

Уй-жой, коммунал-маиший муассасалар қурилишини тезлатиш ва кенгайтириш, шаҳарларни ва аҳоли яшайдиган бошқа пунктларни обод қилиш соҳасида ҳам тегишли тадбирлар амалга оширилади.

Бу вазифалар муваффақиятли бажарилишига аминмиз. Истеъдодли ва меҳнатсевар халқимиз, Коммунистик партиянинг доно раҳбарлиги бунинг гаровидир. Коммунистик партиянинг бутун фаолияти совет кишисининг бахт-саодати тўғрисида чексиз ғамхўрлик қилиш руҳи билан суғорилган.

Биз бу йилни яхши натижалар билан тамомлашимизга аминмиз ва 1 январдан тортиб 5 январгача традицион байрамимиз — «Пахта байрами»ни шоду-ҳуррамлик билан ўтказамиз. (Қарсаклар).

Ҳозирги тантанали, шодиёна кунда Ўзбекистон меҳнаткашлари Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига, унинг ленинчи Марказий Комитетига ва ўзбек халқининг буюк дўсти ўртоқ Никита Сергеевич Хрушчевга чексиз муҳаббат, садоқат ва миннатдорчилик сўзларини изҳор қиладилар. (Қарсаклар).

Совет Ўзбекистонининг ана шу муваффақиятлари улуғ рус халқининг ва кўп миллатли Совет давлатидаги барча қардош халқларнинг буюк ёрдами туфайли қўлга киритилди.

Биз Тожикистон, Қозоғистон, Озарбайжон, Қирғизистон, Туркманистон ва Армонистон пахтакорлари билан давом этиб келаётган традицион мусобақамизни ғоят қадрлаймиз.

Дўстлик ва қардошларча ҳамкорлик — социалистик тузумнинг буюк ғалабасидир, совет жамиятини ҳаракатга келтирувчи энг муҳим кучдир.

Кеча Ўзбекистон ССР Олий Советининг сессиясида Мирзачўлнинг 50 минг гектар ерини Ўзбекистон ихтиёридан Тожикистон ихтиёрига топшириш тўғрисидаги Қонун қабул қилинди.

Қозоғистон ССРнинг 1956 йилда Мирзачўл ерларидан бир қисмини ва бутун Бўстонлиқ районини Ўзбекистон ихтиёрига топширганлиги каби ана шу тарихий акт ҳам халқларимиз дўстлиги ва қардошлигининг ёрқин ифодасидир.

Пролетар интернационализми руҳида тарбияланган ўзбек халқи совет халқларининг ана шу буюк, муқаддас, бузилмас қардошларча дўстлигига ҳамиша содиқ бўлиб келди ва бундан буён ҳам содиқ бўлиб қолади. (Қарсаклар).

Яшасин бизнинг қудратли социалистик Ватанимиз — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи! (Қарсаклар).

Яшасин коммунизмнинг бинокори бўлган қаҳрамон совет халқи! (Қарсаклар).

Ленин байроғи остида, Коммунистик партия раҳбарлигида коммунизмнинг янги ғалабалари сари, олға! (Қарсаклар).

С. Ш. СОЛИХБОЕВ нутқи

Пастдарғом район партия комитетининг биринчи секретари

Қадрли ўртоқлар!

Бугун бутун жонажон Ўзбекистонимизда катта, умумхалқ байрами. Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети ва ССР Иттифоқи Министрлар Советининг табригидаги самимий ва қизғин сўзларни тинглаганимизда ҳар қайсимизнинг қалбимизда тўлиб-тошган зўр қувонч туйғуларини сўз билан изҳор қилиш қийин. Бу табрикда партия ва ҳукуматнинг ўзбек халқига, республикадаги барча меҳнаткашларга қилаётган оталарча ғамхўрлиги, бизнинг муваффақиятларимиз учун катта хурсандчилик ёрқин ифода этилган. Бизнинг жонажон Коммунистик партияга, унинг ленинчи Марказий Комитетига, Совет ҳукуматига ва шахсан улкан дўстимиз Никита Сергеевич Хрушевга бўлган чексиз миннатдорчилигимизни сўз билан айтиб бериш қийин.

Республикамиз пахтакорлари ва барча меҳнаткашлари ўз ваъдаларини шараф билан бажарганликлари, Ватанга 3 миллион 50 минг тонна «оқ олтин» берганликлари завқ-шавқ бағишлайди. Коммунизм қурилишини кенг авж олдириш улуғвор етти йилликнинг биринчи йилида биз кўп йиллардан бери интилиб келган муҳим маррага етиб олдик, етиб олиш билангина қолмай, бу маррадан анча ўзиб ҳам кетдик. Бу — КПСС Марказий Комитетининг навбатдаги Пленумига бизнинг биринчи совғамиздир.

Кичик сойлардан катта дарёлар вужудга келганидек, ҳар бир колхоз, совхоз, райондинг, ҳар бир областнинг қўшган ҳиссаларидан ана шу 3 миллион 50 минг тонна пахта тайёрланди. Самарқанд областининг, шу жумладан Пастдарғом районимизнинг пахтакорлари ҳам ўз сўзларининг устидан чиққанликларини шу митингда маълум қилиш жуда қувончлидир.

Самарқанд области ҳеч қачон бу йилгидек кўп пахта бергани йўқ эди. Давлатга 386 минг тонна «оқ олтин» сотилди, бу эса планда белгиланганидан 53 минг тонна ортиқдир. Ҳозирги вақтда область меҳнаткашлари 400 минг тонна пахта учун курашмоқдалар.

Бизнинг Пастдарғом районимиз ўз зиммасига олган мажбуриятларини шараф билан ошириб бажариб, 47 минг тонна пахта топширди, бу эса планда белгилангандан 6,5 минг тонна кўпроқдир. Гектарига 30,4 центнердан ҳосил олинди.

Биз етти йилликни яхши бошлаб юбордик. Лекин эришилган муваффақиятлар билан хотиржам бўлиб қолмаймиз. Олдимизда катта ишлар турибди. Биз етти йилликнинг иккинчи йилида олдимизда турган вазифаларни шараф билан бажарамиз, бутун етти йилликни муддатидан илгари бажарамиз, деб жонажон коммунистик партияга, Совет ҳукуматига ваъда берамиз.

Машина терими пахта етиштириш процессида қатъий ва узил-кесил жорий қилинди, амалда яхши натижа берди ва консерваторлар устидан узил-кесил ғалаба қозонди.

Қани ўртоқлар, эслаб кўрайлик: квадратларга, машина теримига дадил ва кенг ўтиш керак, деб бизга ким яхши маслаҳат берди? Бу маслаҳатни бизга Никита Сергеевич Хрушчев берди. Биз, пахтакорлар унга катта раҳмат айтамиз.

Қишлоқ меҳнаткашлари «Ташсельмаш» заводининг ишчиларига ва конструкторларига аъло сифатли ХВС—1,2 машинаси учун, Чирчиқ кимёгарларига — яхши минерал ўғит учун, Тошкент ва Чирчиқ машинасозларига, республика олимларига самимий ташаккур изҳор қиладилар.

Биз қадрдон қардошларимиз — улуғ рус халқига ва барча совет халқларига уларнинг катта ёрдами учун чин қалбимиздан миннатдорчилик билдирамиз.

Бизнинг кучимиз — халқларнинг ленинча дўстлигидадир. Бу дўстлик ўсиб ва мустаҳкамланиб борсин!

Яшасин СССР халқлари дўстлигининг қалъаси — улуғ Ватанимиз!

Яшасин бизни коммунизм қурилишида янгидан-янги ғалабаларга бошлаб бораётган доно Коммунистик партия! (Қарсаклар).

Турсуной ОҲУНОВА нутқи

Чиноз районидаги Киров номли колхознинг механик-ҳайдовчиси

Қадрли ўртоқлар!

Республикамиз мамлакатимизга 3 миллион 50 минг тонна пахта берди. Ўзбекистон пахтакорларининг меҳнат ғалабаларини қутлаб КПСС Марказий Комитети ва Иттифоқ ҳукуматининг юборган табриги ҳаммамизни бениҳоя хурсанд қилди. Бу катта ғалабага, бу катта қувончга мен ҳам ўз ҳиссамни қўша олганим учун беҳад бахтиёрман.

Коммунистик партия ва Совет ҳукуматимиз, шахсан Никита Сергеевич Хрушчев биз, механизаторларга ижодий меҳнат қилиш, янгиликлар яратиш йўлларини кўрсатиб берди. Агар пахта теримида механизацияга кенг йўл очиб берилмаганда эди, мен каби бир ўзбек қизи шунча пахта териши мумкин эмас эди!

Мен бу йил машинада 100 тонна пахта териш мажбуриятини олган эдим. Бунинг ўрнига 210 тонна пахта тердим, чунки олимларимиз бизга ажойиб машиналар яратиб бердилар. Барча пахтакорлар, механизаторлар номидан олимларимиз, конструкторларимиз ва ишчиларимизга катта ташаккур билдираман.

Етти йилликнинг биринчи йилида пахтачиликда қўлга киритилган ютуқларимизни келгуси йилда янада кўпайтиришимиз керак. Халқимиз, давлатимиз ва жонажон партиямиз биздан шуни талаб этади. Эндиликда этаклар ўрнига бункерлардан хирмонга пахта тўкайлик.

Келгуси йил мен 100 гектар ер олиб, трактор-далачилик бригадаси ташкил қиламан. Бу ерларда кетмонсиз пахта етиштирамиз ва пахтанинг ҳаммасини машинада терамиз. Келгуси йилнинг мўл ҳосили учун ҳозирдаёқ тайёргарлик кўраяпмиз, ерни шудгорлаш ишларини, машиналар ремонтини намунали ташкил қиламиз.

Партия ва ҳукуматимизнинг пахтакорларга қилган ғамхўрлигига жавобимиз шундай бўлади. (Қарсаклар).

Яшасин буюк раҳбаримиз — Коммунистик партия!

Яшасин Совет ҳукумати! (Қарсаклар).

Ҳ. И. ИБРОҲИМОВ нутқи

Ленинобод область партия комитетининг биринчи секретари

Қадрли ўртоқлар!

Биз, тожик халқининг вакиллари республиканинг пахта юзасидан, бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларини етиштириш ва давлатга сотиш юзасидан ўз социалистик мажбуриятини бажаргани ҳақида Ватанга, жонажон Коммунистик партияга рапорт берган ўзбек халқининг меҳнатда эришган буюк ғалабасига сизлар билан биргаликда чин қалбимиздан қувонамиз ва фахрланамиз.

Биз шу билан фахрланамизки, Ўзбекистон совет пахтасини етиштиришда мамлакатимизнинг асосий пахта базасидир, ўзбек халқининг совет пахтачилигини ривожлантиришга қўшаётган ҳиссаси йил сайин ўсиб бормоқда.

Тожикистон ССР Олий Совети Президиуми, Тожикистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Совети номидан, тожик халқи ва Тожикистон Совет Социалистик Республикасининг ҳамма меҳнаткашлари номидан ва уларнинг топшириғига мувофиқ, меҳнатсевар талантли ўзбек халқини меҳнатда эришган катта ғалабаси билан чин қалбдан табриклашга, сизларга ва сизлар орқали бутун қардош ўзбек халқига севикли социалистик Ватанимизнинг янада равнақ топиши йўлида республика экономикаси ва маданиятини юксалтиришда янги катта муваффақиятлар тилашга ижозат бергайсиз.

Биз шу митингда Ўзбекистон меҳнаткашларига шуни маълум қиламизки, Тожикистон қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари пахта юзасидан, бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларини етиштириш ва давлатга сотиш юзасидан ўз социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажардилар. Республикада ҳамма районлар ва колхозлар, бригадаларнинг тўқсон процентидан кўпи пахта тайёрлаш планини бажарди, районларнинг 80 проценти ва колхозларнинг 90 проценти эса социалистик мажбуриятларини адо этди.

Ўзбекистон ва Тожикистон қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари бу муваффақиятларга колхозчиларнинг, совхоз ишчиларининг, қишлоқ хўжалик мутахассисларининг, фидокорона меҳнати туфайли, Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг, улуғ рус халқи ва мамлакатимиздаги бошқа халқларнинг ғоят катта ва ҳар томонлама ёрдами натижасида, пахта етиштиришнинг янги прогрессив методларини кенг қўлланиш натижасида эришдилар. Бу муваффақиятлар қишлоқ хўжалигини кескин суратда юксалтириш соҳасида қадрдонимиз Никита Сергеевич Хрушчевнинг ташаббуси билан партиямиз Марказий Комитети, КПСС Марказий Комитети Президиуми ишлаб чиққан ва партия томонидан амалга оширилаётган тадбирларнинг донишмандлик билан ишлаб чиқилганлигини ва самарали эканлигини яққол кўрсатиб турибди.

Ўзбекистон ва Тожикистон пахтакорлари ҳамда Совет Иттифоқидаги бошқа қардош пахтакор республикалар ўртасида олиб борилаётган традицион социалистик мусобақа республикаларимизнинг эришган муваффақиятларни қўлга киритишда ғоят катта роль ўйнади. Халқлар ўртасидаги бузилмас дўстлик ифодаси бўлган бу мусобақа халқларимизга ҳамиша ғоят катта фойда бериб келди, бу йил эса меҳнат соҳасида ажойиб ғалаба билан тугалланди. Ўзбеклар, тожиклар ва мамлакатимиздаги бошқа халқлар ўртасидаги дўстлик мустаҳкам ва бузилмас дўстликдир.

Биз яқин дўстимиз Шароф Рашидович Рашидовга Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг шу кунларда бўлиб ўтган пленумида тожик халқи шаънига айтган самимий табрик сўзлари учун чин кўнгилдан ташаккур изҳор қиламиз.

Биз Ўзбекистон ССР Олий Советининг учинчи сессияси мажлисида ўзбек ва тожик халқлари ўртасидаги бузилмас дўстликнинг ёрқин намойишини кўрдик. Сессия Мирзачўлдаги 50 минг гектар ерни Ўзбекистон ССРдан Тожикистон ССР составига ўтказиш тўғрисидаги масалани муҳокама қилди. Қадрли ўртоқлар, тожик халқи бу ерларни гуллаган пахта далаларига, боғу-бўстонга ва токзорларга айлантириш ҳамда Мирзачўл ерларидан келгуси йилдаёқ пахта бериш учун бутун тадбир-чораларни кўради, деб ишонтиришга ижозат биргайсиз.

Митинг қатнашчиларининг қарсаклари остида ўртоқ Иброҳимов Совет Иттифоқи Коммунистик партияси шарафига, совет халқларининг улуғ дўстлиги шарафига рус, тожик ва ўзбек тилларида табрик хитоблари айтади.

И. В. ҚАДАЕВ нутқи

«Ташсельмаш» заводининг газосваршчиги

Азиз ўртоқлар!

Серқуёш республикамиз пахтакорларининг порлоқ ғалабаси бизларни, социалистик саноат ишчилари ва инженер-техник ходимларини чексиз қувонтирмоқда. Етти йилликнинг биринчи йилида эришилган ана шу ғалабадан ғоят хурсанд бўлаётганлигимизга яна шу нарса сабабки, бу ғалабада биз, ишчиларнинг ҳам катта ҳиссаси бор.

Биз ўз қўлимиз билан тайёрлаган хилма-хил ва жуда кўп машиналар пахта далаларида яхши хизмат қилди. Бу йил 330 минг тоннадан кўпроқ «оқ олтин» териб олган агрегатларимиз билан фахрланамиз.

Машина — Совет мамлакати меҳнаткашларининг дўстидир. Истиқбол — илғор техниканикидир. Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети бизларни пахтакорларнинг меҳнатини енгиллаштирадиган, қишлоқ хўжалигида меҳнат унумдорлигини кескин суратда оширишни таъминлайдиган машиналар тайёрлаб беришга даъват этмоқда.

Биз, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига, Совет ҳукуматига ва шахсан Никита Сергеевич Хрушчевга ваъда бериб айтамизки, қишлоқ хўжалигини замонавий машиналар билан кўпроқ таъминлаш учун бундан буён ҳам зўр ғайрат билан меҳнат қиламиз, совет пахтачилиги соҳасидаги ишларни батамом механизациялаш учун сабот-матонат билан кураш олиб борамиз.

Биз, мамлакатимизда коммунизм қурилишини кенг авж олдириб юбориш тарихий етти йиллик планни муддатидан илгари бажариш учун бутун куч, билимимизни ва меҳнатга бўлган меҳр-муҳаббатимизни бағишлаймиз.

Бизнинг ҳаётимиз бадавлат ва қувончли бўлиб қолганлиги сабабли жонажон партиямизга бениҳоя раҳмат айтишни истайман. Ҳар биримиз коммунизмнинг тезроқ ғалаба қилишини таъминлаш учун янада зўр ғайрат билан меҳнат қилишни истаймиз.

Яшасин улуғ совет халқининг доно раҳбари — Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва унинг ленинчи Марказий Комитети! (Қарсаклар).

Қ. З. ЗОКИРОВ нутқи

Ўзбекистон Қишлоқ хўжалик фанлари академияси президенти

Азиз ўртоқлар!

Дилимизни беҳад хурсанд қилган воқеа туфайли бугун биз бу ерга тўпландик.

Қишлоқ хўжалигимизнинг шонли меҳнаткашларини меҳнат соҳасида эришилган буюк ғалаба билан Ўзбекистон зиёлилари номидан, чин кўнгилдан табриклашга ва уларга янги, янада катта муваффақиятлар тилашга ижозат бергайсиз.

Партия ва шахсан ўртоқ Никита Сергеевич Хрушчев пахта етиштиришда янги, илғор, прогрессив усул қўлланиш зарур эканлигини кўрсатдилар. Кўрсатилган бу йўл жуда яхши натижа берди. Бу йил пахта ҳосили теримида машиналардан фойдаланишда кескин бурилиш йили бўлди. Бу — ҳаммамизни беҳад хурсанд қилади. Партия кўрсатиб берган бирдан-бир тўғри йўлдан бундан буён ҳам олға боришимиз керак.

Олимларнинг вазифаси — тўпланган қимматли тажрибани ижодий тарзда умумлаштиришдан, ҳаёт томонидан илгари сурилаётган проблемаларни тез ва дадил ҳал этишдан, бу йил эришилган муваффақиятларни бундан буён ҳам кўпайтириш ва янги ғалабалар сари олға боришда колхоз ва совхозларга ёрдам беришдан иборат.

Шаҳдам қадамлар билан олға бораётган, забардаст қўллари билан фаровонлик яратаётган, юқори ҳосилга эришаётган моҳир усталарга шон-шарафлар бўлсин!

Барча ғалабаларимизнинг доно илҳомчиси ва ташкилотчиси жонажон Коммунистик партияга шон-шарафлар бўлсин! (Қарсаклар).

А. ТИЛЛАБОЕВ нутқи

Андижон сбласт, Избоскан районидаги Партия XX съезди номли колхознинг раиси

Ўртоқлар!

Бугун ҳаммамизнинг қалбимиз ифтихор ҳисси билан тўлиб-тошган. Республика пахтакорлари белгиланган мақсадга эришдилар — жонажон давлатимизга уч миллион тоннадан ортиқ пахта топширдилар. Халқ хўжалигининг бошқа соҳаларида ҳам муваффақиятларимиз кўпаймоқда.

Жонажон Коммунистик партиямизнинг Марказий Комитети, Совет ҳукумати Ўзбекистон пахтакорларини эришган ажойиб ғалабаси билан табриклаганига биз беҳад хурсандмиз. Бу — ўзбек халқи учун буюк шараф, зўр қувончдир.

Ўзбекларнинг «Яхши билан юрсанг, муродга етасан» деган ҳикматли гапи бор. Октябрь революциясига қадар ҳуқуқсиз, саводсиз ва қашшоқ бўлган халқимиз улуғ оғамиз рус халқига дўст тутиниб, мамлакатимиздаги бошқа халқлар билан биргаликда муродига етмоқда, озодлик, фаровонлик ва бахт-саодатга эришди.

Пахта ўстириш нималигини ҳамма билади, унинг машаққатларини тортганмиз. Илгари пахта кетмон билан ўстирилган эди. Эндиликда машина деҳқоннинг оғирини енгил қилди. Машина туфайли гектар бошига 40 — 45 центнердан ҳосил олишга эришмоқдамиз. Избоскан районидаги Партия XX съезди номли колхоз меҳнаткашлари 1260 гектар майдондан пландаги 34 центнер ўрнига ҳозиргача 36 центнердан пахта топширдилар. Биз энди кетмонсиз ҳосил олишга кўчдик. Бу йил бутун пахта майдонининг 80 процентини машинада ишладик.

Бу машинанинг шарофатидир. Бу — қадрдонимиз ўртоқ Хрушчев қаттиқ туриб ёқлаётган янги, илғор агротехниканинг шарофатидир. Бу — Совет Иттифоқидаги қардош халқларнинг беғараз дўстона ёрдами шарофатидир. Бу — жонажон Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг кун сайин кўрсатаётган катта ёрдами шарофатидир.

Шунинг учун ҳам шу улуғ айёмда, ўзбек халқи учун табаррук шу маросимда ўзбек одати бўйича икки қўлимизни кўксимизга қўйиб, деймизки:

— Раҳмат, жонажон партия, раҳмат буюк оғамиз — улуғ рус халқи, раҳмат сизга қадрдонимиз Никита Сергеевич! (Қарсаклар).

С. А. БОЧҚАРЕВ нутқи

«Малик» совхозининг директори

Қадрли ўртоқлар!

Бугун ҳаммамизнинг қалбимиз буюк шодлик ва фахр туйғулари билан тўлиб-тошган. Ўзбекистон пахтачилиги тарихида биринчи марта республикамиз севикли Ватанга 3 миллион 50 минг тонна пахта берди.

Бу ҳақиқатан ҳам буюк меҳнат ғалабасидир, бу ғалаба билан фахрланишга ҳақлимиз.

Биз, Тошкент областининг совхоз меҳнаткашлари пахта етиштиришни кўпайтириш йўлидаги умумхалқ курашига муносиб ҳисса қўшганлигимиз билан бахтиёрмиз.

Бизнинг «Малик» совхозимиз ҳам етти йилликнинг биринчи маррасига етиб олди. Совхоз ишчилари 5416 тонна «оқ олтин» топшириб, ўз мажбуриятини ортиғи билан бажарди.

Ўртоқ Хрушчевнинг пахтачиликда комплекс механизацияни дадил ва кенгроқ жорий қилиш ҳақидаги доно маслаҳати, унинг пахта териш машиналарига кенг йўл очиб бериш ҳақидаги чақириғи республикамизда қизғин маъқулланди, ҳар бир пахтакорнинг қалбига чуқур сингиб кетди.

Бизнинг «Малик» совхозимиз бутун ҳосилнинг 75 процентини машинада терди.

Қадрли ўртоқлар!

Биз етти йилликнинг иккинчи йилида олдимизда турган вазифаларни муваффақиятли бажариш учун куч ва ғайратимизни аямаймиз, 1960 йилда янада кўпроқ пахта берамиз, етти йилликни муддатидан илгари бажарамиз, деб жонажон Коммунистик партияни ва Совет ҳукуматини ишонтирамиз.

Ижодкор, курашчи, ғолиб совет халқига шон-шарафлар бўлсин! (Қарсаклар).

Қ. ҚАМОЛОВ нутқи

Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети раиси

Қадрли ўртоқлар!

Сивларни, сизлар орқали, ваъдасига вафодор ўзбек халқини 3 миллион тоннадан ошириб пахта топшираман деган орзуси ушалган ушбу тарихий кунда, қон-қардош, бир туғишган қорақалпоқ халқи номидан, Орол ва Амударё ёқасидаги меҳнаткаш элат номидан самимий қутлашга ижозат бергайсиз.

Зафар муборак бўлсин, қадрли дўстлар!

Халқ дилига туйган ният рўёбга чиқди — бу зўр иш, улуғ бахтдир. Ўзбек халқининг бу ғалабаси Совет Иттифоқидаги барча халқларни шодликка тўлиб тоширади. Бу воқеа ўзбекларники билан ери бир, суви бир, кўзи билан кўзи бир, сўзи билан сўзи бир, жони билан жони бир, қони билан қони бир бўлган қорақалпоқ халқини ҳам бениҳоя қувонтиради. Етти йилликнинг биринчи йилидаги ана шу ғалабаси партиямиз Марказий Комитетини, энг доно ва энг азиз қадирдонимиз Никита Сергеевич Хрушчевни бениҳоя қувонтиради.

Фидокорлик билан ишлаб, давлатга пахта топшириш планини бултургидан 17 кун илгари — 15 ноябрь куни ўринлаган қорақалпоқ меҳнаткашлари тағин бир катта хирмон уяман деб турибди — улар эртага, 20 ноябрь куни ўз мажбуриятларини бажарганликлари ҳақида Ватанга рапорт бермоқчилар.

Шундай ғалабаларга етишгани учун қорақалпоқ халқи Коммунистик партиядан, Совет ҳукуматидан, ўзини қўллаб-қўлтиқлаб турган улуғ рус халқидан ва туғишгани ўзбек халқидан чексиз миннатдор.

Республика меҳнаткашлари КПСС XXI съезди қўйган улкан ва мўътабар вазифаларни астойдил бажариш учун ғайратини яна ошира беради, етти йиллик планни муддатидан илгари адо этиш учун куч-қувватини сира аямайди. (Қарсаклар).

Нодира НУЪМОНОВА нутқи

Ленин номидаги Ўрта Осиё Давлат университетининг студенти

Қадрли пахтакор ўртоқлар, шонли баҳодирларимиз — механизаторлар, ва республиканинг ҳамма, ҳамма меҳнаткашлари! Тошкент ёшлари номидан сизларни улуғ ғалаба билан чин қалбдан қутлайман.

Мамлакатимизнинг ёш авлоди бутун халқлар билан биргаликда ёшларга хос фидокорлик ва жонбозлик билан, улуғ коммунистлар партияси белгилаб берган планларни амалга оширмоқда. Ватанга берилган уч миллион тонна «оқ олтин»га кўп минглаб ёшлар ўз меҳнатлари билан ҳисса қўшдилар. Биз, студентлар ҳам пахта учун курашда иштирок этдик. Бизнинг ёшларимиз ҳам фахрли мажбуриятни бажариш учун курашнинг олдинги сафларида бўлганлигига ғоят хурсандмиз.

Ҳозир ҳам, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети ва Совет ҳукуматининг табригидаги таъсирли сўзларга қулоқ солар эканмиз, жонажон партиямизни совет ёшларининг энг яхши дўсти Никита Сергеевич Хрушчевни чин кўнгилдан ишонтириб, бутун кучимизни, фикр-зикримизни, қалбимизни ва қўлларимизни халққа, коммунизм қуришдан иборат улуғ ишга бағишлашга ваъда берамиз.

Бугун, ҳамма учун зўр қувонч кунида чин қалбимиздан айтамизки:

Улуғ ижодкор халқимизга шон-шарафлар бўлсин!

Яшасин коммунизм қуриш учун курашда совет халқининг улуғ, илҳомлантирувчи ва раҳбар кучи — жонажон Коммунистик партия! (Қарсаклар).

* * *

Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг секретари **Г. А. Габриельянц** минбарга чиқади. У КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советига табрик хати текстини ўқиб эшиттиради. Стадионда яна овация бошланади. Жонажон Коммунистик партия ва Совет ҳукумати шарафига, халқларнинг бузилмас қардошларча дўстлиги шарафига табрик хитоблари янграйди.

Митинг ёпиқ деб эълон қилинади.

Стадионда «Интернационал»нинг улуғвор садолари янграйди. (ЎзТАГ).

Редактор: З. ЕСЕНБОЕВ.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЕТ АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси № 26 РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140. Пропаганда бўлими — 34808. 136. Совет қурилиши бўлими — 136. Адабиёт ва санъат бўлими — 29040. 135. Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040.135. Саноат ва транспорт бўлими, маданият бўлими — 34048. 132. Хатлар бўлими — 34048 156. Маҳаллий ахборот бўлими — 34048. 132. Секретариат — 29040 50. Эълонлар бўлими — 28142.

Р. 07875. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. Б-1896